

Handelingen van de raad der gemeente Emmen

jaar	bijlagenr.	categorie/agendanr.
2009	RA09.0024	A 3

Onderwerp

Openbare vergadering van de raad der gemeente Emmen, gehouden op donderdag 26 februari 2009 te 19.30 uur in de raadzaal

Voorzitter: de heer C. Bijl
 Waarnemend voorzitter: de heer J.H. de Wildt
 Griffier: de heer H.D. Werkman

Aanwezig bij de aanvang 38 leden, te weten de heren B.R. Arends, A Boer en H. Boers, mevrouw Y.J. Boxem-Klein, de heren D.J. Douwstra, J. Dijkgraaf, T. Eerenstein, J. Engberts, F. Ensink, T.H. Gerth, A.J. Goudriaan, W.W.W. Halm, B.J. Hoekstra en G.J. Horstman, de dames T. Houwing-Haisma en Z.S. Huising-Oldengarm, de heren H.J. Hulsegge, H. Huttinga en H. de Jonge, de dames Logtenberg-de Wolde, A.G. Louwes-Linnemann en M.J. Meulenbelt, de heren W.O. Meijer, W.L.H. Moinat, L. Oosting, L.T. Pekelsma en T.D. Reitsma, mevrouw S. Rougoor-Mahalbasic, de heren A.W.J. Schoo, H. Smit, P.D. Spreeuwers, J.H.G. Sulmann, J.H. Thole, R. van der Weide, J.H. de Wildt, B.D. Wilms en J.H. Wittendorp en mevrouw J. Zinnemers-Warmolts.

Later ter vergadering 1 lid, te weten de heer R.R. Ripassa.

Tevens aanwezig: de wethouders G. Evenhuis, J. Holman, H.G. Jumelet, J. Kuper, A.J. Sleeking en mevrouw M.H. Thalens-Kolker, alsmede de heer A.J. Mewe, gemeentesecretaris.

A1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet de raadsleden, de leden van het college, de aanwezigen op de publieke tribune en de luisteraars naar Radio Emmen van harte welkom. Er is bericht van verhindering van de heer Ripassa, die zo mogelijk later ter vergadering verschijnt. Verder zal de heer Sulmann de vergadering gedurende enige tijd moeten verlaten, maar op tijd terug zijn voor de kroketten! Spreker meldt vervolgens dat op verzoek van het college na de laatste commissievergaderingen vanavond aan de agenda het voorstel onder B3 is toegevoegd: bouw parkeergarage Willinkplein. Het lijkt spreker goed dat vanuit het college even wordt beargumenteerd waarom het van belang is dat dit voorstel vanavond wordt behandeld.

Wethouder Holman geeft aan dat het van belang is dat vanavond tot een afronding wordt gekomen, aangezien de *deadline* 28 februari is.

Zou dan geen besluit zijn genomen, dan zou dat kunnen betekenen dat de gemeente in de problemen komt met de bouw, waarover wethouder Sleeking zo dadelijk wellicht ook nog iets zal zeggen. Dit is voor het college reden geweest er druk op te zetten. Ook is van alle kanten het verzoek aan het college gedaan zo snel mogelijk tot een concreet voorstel te komen. Als over dit onderwerp zou worden gesproken op het moment waarop dat eigenlijk had gemoeten, zou er weer een maand zijn verstreken. In dat geval hoeft er maar iets te gebeuren of het zou twee of drie maanden later worden. Dit zou waarschijnlijk inhouden dat er aan het einde van dit jaar geen afgebouwde parkeerkelder ligt, en dat is toch nog steeds het streven, mede gelet op allerlei andere zaken die voor Emmen-centrum spelen.

Wethouder Sleeking wil deels aanvullend en deels bevestigend het volgende toevoegen. Inderdaad is het de bedoeling dat morgen de overdracht van de gronden plaatsvindt. Dat is

essentieel voor de verdere realisatie van de parkeergarage. Daarnaast is het zo dat naarmate langer wordt gewacht de bouwrente met twee ton oploopt. Dat zou dan betekenen dat de gemeente nog meer geld zou moeten uittrekken om deze ontwikkeling te realiseren. Dat lijkt het college geen goede zaak, nog afgezien van de belangen van de middenstand in het centrum.

De voorzitter merkt op dat, gezien de omstandigheid dat over dit voorstel geen commissiebehandeling heeft plaatsgevonden en gelet op de argumentatie van het college, wat extra ruimte zal worden gegeven voor de spreektijd opdat dit voorstel op een goede manier kan worden besproken.

Mevrouw Houwing-Haisma was voornemens bij het aan de orde zijn van het desbetreffende punt te vragen dit van de agenda af te voeren. De reden is niet dat de VVD-fractie niet zou weten dat er druk op dit dossier ligt, maar heeft te maken met het feit dat zij eerst afgelopen zaterdag een duimdik dossier in haar brievenbus heeft gekregen. Nu wordt van de raad verwacht dat vanavond een goed besluit wordt genomen over een dossier waarover de laatste maanden in beslotenheid informatie is verschaft, maar de hele ontwikkeling gedurende de afgelopen jaren heeft zich buiten het gezichtsveld van de raad voltrokken. In alle jaren dat spreekster zitting heeft in de raad, heeft zij het wat dit betreft nog nooit zo zout gegeten! Uit het dossier heeft de fractie niet begrepen dat er een dusdanige druk is dat de zaak deze week absoluut afgerond moet worden. Ook in het begeleidende schrijven is hierover niets teruggevonden.

Wil de raad een goed besluit kunnen nemen, dan zou het wijs zijn de tijd te nemen om alle aspecten te overzien die aan dit voorstel kleven en dus de behandeling ervan enige tijd op te schorten. Wat de fractie betreft, had dit voorstel ook in een tussentijdse raadsvergadering of in een extra commissievergadering aan de orde kunnen worden gesteld. Hoe dan ook, zij heeft erg veel moeite met de agendering van dit onderwerp voor deze raadsvergadering.

De voorzitter informeert of mevrouw Houwing een voorstel van orde doet om dit punt van de agenda af te halen.

Mevrouw Houwing-Haisma antwoordt bevestigend.

De heer Douwstra zegt dat de BGE-fractie zich graag aansluit bij het verzoek dit punt van de agenda af te voeren.

De heer Moinat merkt op dat ook de SP-fractie de stukken heel laat heeft gekregen, de steunfractie zelfs pas dinsdagmiddag. Zijn fractie steunt in dezen de VVD-fractie.

De heer Schoo sluit zich volledig bij het verzoek van de VVD-fractie aan.

De heer Arends laat weten dat de behandeling wat de PvdA-fractie betreft vanavond zonder problemen kan plaatsvinden, gehoord de motivatie van het college. In het desbetreffende stuk staat dat 28 februari aanstaande aktes moeten worden gepasseerd en dat anders de tot nog toe gesloten overeenkomsten vervallen, welnu: soms breekt nood wet! Spreker heeft op websites en in de pers al gezien dat menigeen in de raad reeds tot een oordeel is gekomen, zodat hij meent dat vanavond rustig besluitvorming kan plaatsvinden.

De heer Wilms geeft aan dat voor de CDA-fractie, net als voor de andere, de tijd ook erg kort was. Toch heeft zij zich goed kunnen voorbereiden. Wat haar betreft, kan het onderwerp vanavond dus worden besproken.

De heer Dijkgraaf constateert dat het dikke pak papier ook hem heel laat heeft bereikt, maar dat een goede fractie zich tot de hoofdlijnen beperkt. Zij stemt dan ook in met behandeling vanavond.

De heer Huttinga zegt dat hetzelfde probleem, de late toezending van de stukken, ook voor de ChristenUnie-fractie geldt. Zij heeft zich niettemin door het dikke pak papier geworsteld en denkt vanavond wel tot een verantwoord oordeel te kunnen komen, zeker met in het achterhoofd de gedachte die de heer Dijkgraaf zojuist poneerde.

De voorzitter denkt dat het college hiervóór al voldoende heeft aangegeven wat het belang is van het hedenavond behandelen van dit stuk.

Mevrouw Houwing-Haisma stelt vast dat de reacties op het ordevoorstel wel duidelijk zijn. Niettemin zal het college als geen ander weten dat ook de raad tijd nodig heeft om tot oordeelsvorming te komen.

De voorzitter concludeert dat de meerderheid van de raad het agendapunt B3 gehandhaafd wil zien, zodat het ordevoorstel is verworpen. Hiervóór heeft hij wat de spreektijd betreft al aangegeven dat hij niet al naar vier minuten op de zoemer zal drukken om aan te geven dat de spreektijd voorbij is. Hij zal de vergadering ge-

durende de behandeling van dit punt wat liberaal voorzitten!

De heer Huttinga deelt mede dat de Christen-Unie-fractie samen met de PvdA-fractie een motie vreemd aan de orde van de dag wil indienen. Daarin gaat het om maatregelen die zouden kunnen worden genomen in verband met de financiële crisis. De motie wordt mede gesteund door enige andere fracties.

De voorzitter stelt voor deze motie op te nemen onder nr. B4.

De raad stemt hiermee in.

De heer Schoo overweegt een motie in te dienen tijdens de behandeling van agendapunt B3.

De voorzitter stelt vast dat de heer Schoo diens motie dankzij de meerderheid van de raad bij B3 kan indienen.

De heer Dijkgraaf overwéégt niet alleen een motie in te dienen, maar zal dat ook dóén.

De voorzitter wijst er voor de goede orde op dat moties eerst in stemming worden gebracht nadat is besloten over het voorstel zelve. Vervolgens nog een excuus voor de omstandigheid dat de aanpassing van het voorstel onder A6 niet is gegaan zoals het college zich had voorgesteld. Hij hoopt dat dit inmiddels goed is gekomen.

Desgevraagd stelt de raad de opgestelde en aangevulde agenda vast.

A2. Vragenhalfuur

De heer Schoo wil drie vragen stellen, ten eerste over:

EMCO/WSW

De volgende maand zal worden gesproken over de toekomst van de WSW en de EMCO. Daarover zijn mooie theoretische stukken opgesteld, maar wat de DOP-fractie mist, is de werkelijkheid in de afgelopen maanden bij de EMCO. Daarom de volgende vragen.

1. Wanneer krijgt de raad het voorlopige resultaat 2008 van de EMCO in de vorm van de rapportage over het vierde kwartaal? Wachten op het jaarverslag omstreeks september lijkt haar wel érg lang.
2. Kan de raad een ongecensureerde versie van het rapport van de heer Mug krijgen? Wanneer zal de heer Mug diens bevindingen op papier hebben staan?

De volgende vraag betreft:

Verzekering grote projecten tegen risico's

De vorige maanden vernam spreker rond de problemen in Amsterdam over de noord/zuidlijn dat het gebruikelijk is grote infrastructurele projecten te verzekeren. Bij de grote projecten die in Emmen op stapel staan, heeft hij hierover niets gelezen. Daarom de volgende vragen.

Kan het gemeentelijke deel van het project die-rentuin/theater/centrum of onderdelen daarvan worden verzekerd? Zo ja, gaat dit ook gebeuren? Zo nee, op welke onderdelen kan dit niet?

De laatste vragen gaan over:

De kredietcrisis

Spreker sluit in dezen aan bij de motie van de fracties van ChristenUnie en PvdA, die hij inmiddels gelezen heeft.

Verleden week maandag las hij in het *Dagblad van het Noorden* dat wethouder Evenhuis waarschijnlijk bezig is aan diens laatste periode vóór diens pensioen. Afgelopen vrijdag hoorde spreker bij TV Drenthe evenwel een jonge, enthousiaste wethouder Evenhuis in het programma 'Heren in Kwestie' over de kredietcrisis praten. De wethouder gaf aan wat deze allemaal aan het doen is om de gevolgen hiervan te beperken. Spreker dacht toen: die gaat nog lang niet met pensioen, die heeft er nu pas echt plezier zin! Hij hoorde echter ook dingen die hij als raadslid nog niet wist. Daarom de volgende vragen.

1. Wordt de raad betrokken bij de plannen van het college om de gevolgen van de kredietcrisis te beperken?
2. Zo ja, wanneer kunnen hieromtrent voorstellen worden verwacht?

Wethouder Jumelet antwoordt op de vragen over de EMCO.

Op de eerste vraag is te zeggen dat het bestuur van EMCO op 4 maart bijeenkomt. Dan komt ook de kwartaalrapportage aan de orde. Met de griffie is afgesproken dat een en ander daarna aan de raad zal worden doorgestuurd. De heer Schoo wordt dus op diens wenken bediend vóór de commissievergadering, waarin eveneens zal worden gesproken over de EMCO en de WSW in het algemeen.

In vraag 2 heeft de heer Schoo het over een ongecensureerde versie van het rapport van de heer Mug, maar wat spreker betreft is er slechts één versie. De bedoeling is deze begin april in het AB van EMCO te bespreken. Hij bespeurt enigszins dat de heer Schoo het jammer vindt geen deel meer uit te maken van het AB, doch het rapport zal zeker aan de raad worden toegezonden op het moment waarop dat kan.

Wethouder Kuper antwoordt op de vraag be-

treffende de grote projecten. Gelukkig heeft hijzelf een beetje verstand van verzekeren, maar hij heeft hieromtrent ook het een en ander aangeleverd gekregen. Dat is dat élk risico valt te verzekeren, maar dat de vraag steeds is: is dit de premie waard? Hij wil daaraan toevoegen: bijna elk risico valt te verzekeren, maar dit is afhankelijk van de prijs die ervoor moet worden betaald. Duidelijk moge evenwel zijn dat wel degelijk wordt gekeken naar het verzekeren van alle projecten binnen Atalanta. De gemeente heeft natuurlijk de gebruikelijke verzekeringen om haar te vrijwaren van bepaalde zaken. Ten aanzien van diensten en werkzaamheden, bijvoorbeeld van een architect, wordt volgens de aanbestedingsrichtlijnen verwacht dat de aannemer zich daarvoor zelf verzekert. Maar om wat specifieker te zijn: ieder onderdeel van een project wordt op basis van een zorgvuldige risicoanalyse tegen het licht gehouden en steeds zal worden bezien wat kan worden verzekerd en tegen welke prijs. Via de risicoparagraaf zal de raad daarvan op de hoogte worden gebracht.

Wethouder Evenhuis antwoordt op de vragen over de kredietcrisis.

Allereerst wil hij zeggen dat er nog vier jaren liggen tussen zijn leeftijd en zijn pensioen! Uiteraard wordt de raad bij te treffen maatregelen betrokken, zoals ook wordt gewenst in de aangekondigde motie vreemd aan de orde van de dag. Op de agenda voor de commissie bestuur, middelen en economie staat standaard het onderwerp werkgelegenheid, crisis c.a. opgenomen. Het lijkt het college heel goed de raad te informeren en versneld voorstellen te doen, al zou het alleen maar zijn om de raad de gelegenheid te geven via de commissie en andere kanalen goede suggesties te doen. In deze tijd blijken heel veel mensen goede suggesties te hebben, en hopelijk zullen ze ook h er komen.

De heer Dijkgraaf heeft een tweetal vragen.

Huisvesting asielzoekers

In *Binnenlands Bestuur* van 13 februari staat een artikel waarin wordt gezegd dat een aantal provincies behoorlijk op achterstand staan waar het gaat om de huisvesting van asielzoekers. Een daarvan blijkt de provincie Drenthe te zijn. De vraag is hoe het hiermee staat in de gemeente Emmen. Is er een achterstand, wat is de wethouder dan van plan te gaan doen om die in te halen?

De tweede vraag betreft:

Kap- en snoei beleid

De vraag hierover komt voort uit een artikel dat afgelopen dinsdag in het *Dagblad van het Noor-*

den stond. Spreker is nogal geschrokken van de wijze waarop er onder andere langs de Rondweg gekapt en gesnoeid wordt. De gemeente zal te dien aanzien een beleid hebben, maar de uitvoering is volgens hem geen kappen en snoeien; het is meer het rigoureuus verwijderen van mooi groen. In het krantenartikel staat dat er vervangende bomen zullen komen en de vraag daarbij is dan wat voor soort bomen dit allemaal zullen zijn. Hij wil graag van het college weten wat precies het beleid is en hoe dit dient te worden uitgevoerd. Als de uitvoering van het beleid neerkomt op wat hij heeft geconstateerd, is dat niet bepaald een beleid waarmee hij blij kan zijn.

Wethouder Jumelet heeft het artikel in *Binnenlands Bestuur* over de huisvesting van asielzoekers ook gelezen. Wat daarin wordt gesteld, geldt niet voor de gemeente Emmen. Sinds 2001 bestaat er een zogenaamd ketenoverleg, waarvan Domesta en Woningsservice Drenthe, Vluchtenwerk COA en de gemeente via de Wet inburgering en sociale zaken deel uitmaken. Dit overleg is vooral bedoeld om voort te maken met de taakstelling die iedere gemeente heeft. Om een cijfer te noemen: de jaarlijkse taakstelling is 40 personen te huisvesten. Tot nu toe lukt dat via de corporaties ieder jaar. In maart/april worden in  en keer 20 uitgenodigde vluchtelingen uit het AZC in Amersfoort gehuisvest, de zogenoemde contingentgewijze aanpak. Waar het gaat om mensen die onder de pardonregeling vallen, geldt de taakstelling tot 31 december 2009 186 mensen te huisvesten. Dit is inmiddels gebeurd, zelfs 7 mensen m er.

Kortom, de informatie betreffende Drenthe geldt niet voor de gemeente Emmen.

Wethouder Holman heeft, rijdend over de weg N391, zelf ook gedacht: deksels, hier wordt flink gekapt en gesnoeid! Navraag heeft geleerd dat wat er is gedaan deels noodzakelijk was vanwege grote overlast van water doordat de sloten helemaal dichtgroeiden. Het kapbeleid geeft aan waar wel en waar niet mag worden gekapt. Hij heeft nagevraagd of er bomen met meer dan 30 cm omvang zijn gekapt en dat blijkt niet het geval. Men heeft zich dus aan het kapbeleid gehouden.

Het is soms even nodig dat er rigoureuus wordt gesnoeid. Waarmee in elk geval langs de Rondweg rekening is gehouden, is eveneens met het zicht bij met name op- en afritten. Daarvan heeft men 's winters niet zoveel last, doch 's zomers leidt het verminderde zicht wel degelijk tot problemen. Men kan dan twee dingen doen: hier en daar wat wegsnoeien of, wat vaak beter is, wat rigoureuuzer snoeien en opnieuw inplanten op een

zodanige plek dat het zicht niet wordt belemmerd.

Al met al past hetgeen wat is gedaan nog steeds binnen het beleid zoals dat is vastgesteld.

De heer Dijkgraaf vindt dit antwoord op dit moment voldoende. Hij zal er echter later op terugkomen om er meer inhoudelijk over van gedachten te wisselen.

Verlening bouwvergunning

De heer Van der Weide merkt op dat op 20 januari 2009 een bouwvergunning aan de heer Mestemaker aan de Veenkampenweg 23a is verleend. Het bouwplan is in strijd met het vigerende bestemmingsplan Emmen, Boskamp/Angelsloërdijk. Om de bouwvergunning te kunnen afgeven, is er een vrijstelling verleend. In de motivering wordt onder andere verwezen naar een brief van 16 mei 1990. In die brief wordt vermeld dat de bouw van twee woningen naast de bestaande woning, waarin het bestemmingsplan voorziet, alleen kan plaatsvinden na verkregen toestemming van het provinciaal bestuur en instemming van de gemeenteraad.

De vraag is: is dit traject ook gevolgd? Nu is er vergunning verleend voor een grote woning in de achtertuin. Waarom is die vergunning verleend? Er wordt verwezen naar een masterplan, maar dit is volgens de BGE-fractie geen direct juridisch toetsingskader voor een vergunningverlening. Op welk concreet beleid, door de raad vastgesteld, baseert het college zich? Kunnen er in de omgeving nog meer woningen worden gebouwd in achtertuinen?

Wethouder Sleeking kent op dit moment niet alle details en kan derhalve de gestelde vragen niet direct beantwoorden. Als de BGE-fractie daarin geïnteresseerd is, kan zij het complete dossier natuurlijk inzien op de betrokken afdeling.

Er wordt verwezen naar een brief van de provincie van mei 1990. De historie staat niet stil; in de tussentijds is het beleid van de provincie in die zin drastisch gewijzigd, in die zin dat in het kader van artikel 19 lid 2 in de oude Wet op de ruimtelijke ordening aan de gemeente de bevoegdheid is gegeven dergelijke afwegingen zelf te maken en daarvoor zelf het toetsingskader en de juridische afweging te verzorgen. Dat is in deze zaak gebeurd.

Over overige vragen zal de fractie even in het dossier moeten duiken, net zoals spreker zelf zal moeten doen.

De heer Van der Weide zegt het dossier al te hebben ingekeken. Het duurde overigens vrij lang voordat dit compleet boven water was. Kan de wethouder concreet aangeven op welk beleid het is gebaseerd dat woningen in de achtertuin mogen worden gebouwd?

Wethouder Sleeking denkt dat het de heer Van der Weide bekend zal zijn dat een aanvraag die afwijkt van het bestemmingsplan juridisch wordt beschouwd als een verzoek om van dat plan af te wijken. In voorkomend geval wordt de situatie per plekke beoordeeld en vindt een afweging van de verschillende belangen plaats. Dat leidt soms tot ja en soms tot nee.

Het vragenhalfuur wordt hierna gesloten.

A3a. Notulen raadsvergadering van 18 december 2008
[Stuknr. RA09.0010]

A3b. Notulen raadsvergadering van 29 januari 2009
[Stuknr. RA09.0011]

De heer Smit merkt op dat de raad op 18 december 2008 langdurig stil heeft gestaan bij de centrumontwikkeling. Hij was toen helaas afwezig in verband met het overlijden van zijn moeder. Mede namens zijn gezin en zijn familie wil hij iedereen bedanken voor de bliken van medeleven vanuit dit huis, vanuit de raad en vanuit het college.

Zonder hoofdelijke stemming worden de onder A3a en A3b vermelde notulen vervolgens overeenkomstig het ontwerp vastgesteld.

A4. Begroting Esdal College + bijlage 08.044094
[Stuknr. RA09.0008]

A5. Jaarstukken 2007, begroting 2009 ISV Zuidoost-Drenthe en uitkering vrijvallende middelen 2008-2012
[Stuknr. RA09.0002]

A6. Verordening gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens 2009 (voorheen RA09.0006)
[Stuknr. RA09.0015]

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform de onder de nrs. A4 t/m A6 vermelde voorstellen van burgemeester en wethouders besloten.

A7. Reikwijdte artikel 169 lid 4 Gemeentewet (inlichtingenplicht college/wensen en bedenkingen raad) [Stuknr. RA09.0020]

Mevrouw Logtenberg-de Wolde geeft de volgende stemverklaring.

Op zich is de VVD-fractie het eens met het voorstel, maar zij wil wel een aantekening maken bij de hoogte van het bedrag. De fractie vindt € 2 miljoen te hoog.

De heer Schoo heeft aan de woorden van mevrouw Logtenberg niets toe te voegen. Het was ook de argumentatie van de DOP-fractie in de commissie.

De heer Moinat memoreert dat namens de SP-fractie in de commissie is aangegeven dat het beter is het eerste jaar van start te gaan met € 1 miljoen. Het is jammer dat het college deze ook door anderen geuite wens niet heeft opgepakt, doch de fractie zal wel akkoord gaan met het voorstel.

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens conform het onder nr. A7 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten, met de aantekening dat het lid van de DOP-fractie geacht wenst te worden tegen te hebben gestemd en met inachtneming van de kanttekening van de VVD-fractie.

B1. Handhavingsbeleidsplan Wet werk en bijstand 2009 + bijlage RIS.3450 [Stuknr. RA09.0007]

De voorzitter constateert dat dit voorstel op verzoek van de heer Dijkgraaf als B-stuk is gehandhaafd, zodat hij deze het woord geeft.

De heer Dijkgraaf merkt op dat in de commissie uitgebreid over dit voorstel is gesproken. Dat hij het toch nog als B-stuk in de raad wil bespreken, heeft te maken met het feit dat hij niet tevreden is met de beantwoording van de vragen en over de opmerkingen die zowel door de wethouder als het ambtelijk apparaat is gegeven. Ook na de tweede bespreking heeft de fractie nog steeds veel kritiek op dit beleidsplan. Het gaat dan niet om details, maar om de kern. Die is volgens de fractie dat dit plan, dat jaar na jaar zou kunnen worden gebruikt, het systeem centraal zet en niet de mens. Het doel is gedragsverandering teweeg te brengen. Niemand zal tegen spreken dat bewust misbruik maken van voorzieningen nooit mag worden getolereerd, doch de wijze waarop handhaving plaatsvindt, is voor

de fractie nog geen gesloten boek. In de schriftelijke beantwoording vanuit het ambtelijk apparaat staat dat de gemeente Emmen juist 'aan de poort' succesvol is. Dat heeft de fractie niet in het plan kunnen lezen. Zij vraagt zich af waarop dit is gebaseerd en wat de huidige gegevens zijn. Daarop zou spreker graag een antwoord willen. Ten aanzien van het risicoprofiel wordt aangegeven dat er na constatering van samenwoningsfraude een huisbezoek plaatsvindt. En dan? Het gaat in de GroenLinks-optiek over de vraag op welke wijze mensen bewust worden gemaakt van fraude. Wordt er meteen gekort of wordt er maatwerk geleverd? Ook hier geldt dat de fractie in cijfers en resultaten een onderbouwing wil zien alvorens een handhavingsbeleid vast te stellen. Wat nu wordt voorgesteld, is haars inziens te gemakkelijk.

Een ander punt betreft de reïntegratie. De fractie heeft niets aan vage verhalen en wil gewoon weten hoeveel trajecten er wel of niet gelukt zijn. Wat zijn de redenen van een mislukking? Daar zijn toch wel objectieve criteria aan te plakken! Pas dan kun je goed beleid ontwikkelen en uitvoeren. En met het lukken van een traject bedoelt zij dat iemand een vaste baan heeft gekregen. Zij heeft het dus niet over mensen met een halfjaar- of jaarcontracten. Hoeveel zijn er dat? In de schriftelijke beantwoording komt naar voren dat het heel moeilijk te beoordelen is om hoeveel trajecten het gaat.

Wat de GroenLinks-fractie betreft is het kunnen bepalen van de toekomst afhankelijk van de cijfers uit het verleden. Daaraan wordt haars inziens op geen enkele wijze voldaan. Op deze manier zijn plannen als deze loze kreten die op verschillende wijzen kunnen worden geïnterpreteerd, waardoor er niet echt consistent beleid wordt gevoerd.

Na de beantwoording van de wethouder zal spreker een definitief oordeel geven.

Wethouder Evenhuis stelt vast dat er zeer uitgebreid is geantwoord; de vele vragen zijn bijna voor driekwart aan de orde gekomen. Hij weet dat de GroenLinks-fractie nog nadere vragen heeft gesteld en dat ook die uitgebreid schriftelijk zijn beantwoord. Hij heeft het gevoel dat het in dezen niet gaat om feiten en cijfers, maar om een zienswijze over preventief en repressief. Het college is van mening dat het beleid zeker niet repressief is, maar dat het gaat om de schalen volgens de Wet werk en bijstand. Een element daarin is handhaving en die wordt in dit beleidsplan beschreven. Getalsmatig wordt er beslist het een en ander aangegeven, zoals aantallen en de omvang van de bedragen. Die geven voldoende aan dat handhaving zinvol is, al zou die alleen

maar preventief zijn. Bij 2 à 3% doen zich problemen voor, maar feit is dat iedereen die een bijstandsuitkering ontvangt informatieplichtig is. Als het geven van informatie wordt nagelaten, volgt er een maatregel.

Al met al denkt spreker dat er voldoende aanleiding is om verder te gaan rond de reïntegratie. Men kan erover discussiëren of reïntegratie altijd moet leiden tot werk, doch hij wil dit ten stelligste bestrijden. Het wordt wel vaak als criterium gebruikt, maar reïntegratie vindt hij ook een vorm van wederom actief participeren in de samenleving. Er zijn heel wat mensen die kampen met een bepaalde problematiek en een bijstandsuitkering hebben en die er moeite mee hebben te komen tot een bepaalde dagindeling om een stap verder te kunnen zetten. Het uiteindelijke doel is natuurlijk werk. Echter, reïntegreren is niet alleen werk, want dat is ook deelnemen aan de samenleving.

Of een en ander objectief is, weet spreker niet. Hij gelooft niet zo erg in objectiviteit, maar wel in een benadering daarvan of intersubjectiviteit. Reïntegreren is in elk geval ook: wanneer participeert men weer in de samenleving. Dáár gaat het hier over.

De heer Dijkgraaf is nog steeds niet overtuigd. Natuurlijk gaat het er om dat mensen gaan deelnemen aan de samenleving, dat is hartstikke goed en zeer belangrijk, maar hij doelt met name op de mensen voor wie trajecten worden ingezet om hen aan het werk te helpen. Als hij in de beantwoording leest dat op dit moment moeilijk is aan te geven hoeveel trajecten er mislukken, lijkt hem dit niet voldoende. Hem dunkt dat aangegeven moet kunnen worden om hoeveel mensen en wat voor soort trajecten het gaat. Wat dit betreft, is hij dus nog niet gerustgesteld.

Het is nog steeds zo dat als je een goed beleid wilt gaan voeren, je moet weten van waaruit je dat gaan doen. Dat heeft alles te maken met resultaten en cijfers. Daarop baseer je je beleid dat er toe moet leiden dat een en ander wordt vervolmaakt, zo begrijpt spreker uit de woorden van de wethouder. De GroenLinks-fractie heeft daar echter een ander idee over. Op deze manier kun je het beleidsplan elk jaar een beetje bijschaven, maar kom je niet echt een stap verder. Volgens de fractie kan dit alleen maar als je weet waar je het over hebt. Daarover heeft spreker van de wethouder niets gehoord. Hij is nog steeds benieuwd hoeveel trajecten leiden naar werk, hoeveel daarvan zijn geslaagd, hoeveel niet en wat daarvan de oorzaak is. Dit zal ook te maken hebben met hoe met mensen wordt omgegaan en hoe zij worden behandeld.

Wethouder Evenhuis lijkt hem goed de reïntegratie nog eens op de agenda te zetten en dan te praten over wat lukken en mislukken is. Als iemand redelijk op het rechte pad komt via een traject, vindt hij dat dit al voor een groot deel gelukt is. Voor het lukken van het geleiden naar werk kan weer een ander criterium worden gehanteerd. Precies bekend is hoeveel trajecten worden uitgezet en ook waarover zij gaan. Soms wordt gedacht dat een traject gelukt is en soms denkt de cliënt dat het niet is gelukt. Daarover valt wel het een en ander te zeggen en te vinden. Spreker denkt dat in dit opzicht de zienswijze van de gemeente en die van de heer Dijkgraaf niet zover uit elkaar liggen.

De voorzitter wil nu tot besluitvorming komen.

De heer Dijkgraaf wil nog even reageren op de woorden van de wethouder.

De voorzitter constateert dat dan een derde termijn zou worden ingelast en dat daarover geen afspraak is gemaakt. De heer Dijkgraaf krijgt nog enige ruimte voor het geven van een stemverklaring.

De heer Dijkgraaf geeft dan de volgende stemverklaring.

Hij zal graag een discussie voeren over de reïntegratie, want die lijkt hem erg belangrijk, aangezien hij niet overtuigd is door de speerpunten in het beleidsplan over reïntegratie. Hij vindt die zo vaag dat hij niet ziet hoe er goede stappen gezet gaan worden. Daarom zal hij tegenstemmen.

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens conform het onder nr. B1 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten, met de aantekening dat het lid van de GroenLinks-fractie geacht wenst te worden tegen te hebben gestemd.

2. **Zie A7/RA09.0020**

De voorzitter meldt dat de heer Sulmann, zoals eerder aangekondigd, de vergadering voor enige tijd heeft verlaten, zodat het aantal aanwezige raadsleden momenteel 37 is.

3. **Bouwparkeerkelder Willinkplein + bijlagen RIS.3501 t/m RIS.3504**

De heer Arends memoreert dat toen hij aantrad als raadslid Emmen een uitgaansleven kende waarin een aantal discotheken een prominente rol vervulde. Een ervan was het toenmalige Funny Castle, het latere Big Fun. Nu zal men zich

wellicht afvragen hoe het uitgaansleven zich verhoudt tot het onderwerp waarover nu wordt beraadslaagd, maar het feit dat er ooit een discotheek Big Fun in Emmen was, heeft wel degelijk een zeer directe relatie met het parkeren onder het Willinkplein.

In oktober 2002 brandde de discotheek Big Fun en het complex, inclusief de onderliggende panden, moest worden herbouwd, herbouw die zonder problemen mogelijk zou zijn vanwege de geldende bouwrechten op die plek. In 2004 of 2005 bereikte de gemeente een voorstel tot herbouw c.q. nieuwbouw voor de plek waar voorheen Big Fun stond. Ondertussen had de gemeente onder verantwoordelijkheid van het toenmalige college plannen opgevat voor hoogbouw: er zou in het centrum van Emmen een torenflat moeten komen. De plannen voor nieuwbouw op de locatie Big Fun en de hoogbouwvisie van het college werden op enig moment gecombineerd. Plannen voor de locatie Big Fun werden door de eigenaar van de bouwrechten verder ontwikkeld.

In 2005 trad er een nieuw college aan. Er werd gewerkt aan plannen voor het centrum en hierin nam onder andere ondergronds parkeren een niet onbelangrijke plek in. Op enig moment werd onderling in overleg tussen gemeente en eigenaar van de bouwrechten overeenstemming bereikt over de bouw van een complex met woningen, winkels en ondergronds parkeren. De plek hiervoor verschoof wel. De grond waarop voorheen Big Fun stond, werd gekocht door de gemeente. Zij verkocht op haar beurt grond aan de eigenaar van de bouwrechten, rechten die, en dat is niet onbelangrijk, als onderdeel van de overeenkomst meegingen naar de nieuwe plek.

Onderdeel van de overeenkomst was tevens dat een deel van de parkeerkelder een openbaar karakter zou krijgen. Er zouden 220 openbare parkeerplaatsen komen, vallend onder één parkeeregime, waarover de gemeente het beheer zou krijgen. De gemeente zou hiervoor gedurende de eerste drie jaren op basis van een bezettingsgraad van 60% een bedrag van € 1,75 inclusief BTW per parkeerplaats betalen. Na drie jaar zou worden bezien of een nieuw tarief voor het huren van de parkeerkelder door de gemeente nodig zou zijn.

De plannen voor de nieuwbouw van de eigenaar van de bouwrechten kwamen in de loop van 2008 onder vuur te liggen van de bank. De eerdere overeenstemming tussen de eigenaar van de bouwrechten en bank werden door de bank eenzijdig opgezegd. Het is wellicht goed dit ook te bezien in het licht van een algemene beleidslijn van de bank, inhoudende dat zij op dat moment alleen nog doorging met financieringsovereen-

komsten waarvan de eindovereenkomst al getekend was. Niet zo heel veel later bleek dat de bank slechts door rigoureuze ingrijpen van nationale overheden te redden was van een algemeen bankroet, maar dit terzijde. Pogingen om andere financiers te interesseren voor de financiering van de plannen liepen, ongetwijfeld ook vanwege de kentering in de financiële wereld, uiteindelijk op niets uit.

Het wegvallen van de financiering van de bouwplannen betekende dat de eigenaar van de bouwrechten diens plannen moest herzien. Ondertussen was al begonnen met de voorbereidende werkzaamheden voor de aanleg van de parkeerkelder en op enig moment waren deze vrij gevorderd. Er zijn grondwerkzaamheden verricht, er zijn damwanden geplaatst, er zijn leidingen gelegd etc. 'Geen geld, geen Zwitsers' luidt het spreekwoord. 'Geen geld, geen nieuwbouw' is echter net zo waar. De bouw werd stilgelegd om nieuwe financiering te verwerven, maar de kosten bleven wel oplopen, alleen al vanwege het geldende retentierecht van de aannemer. Zonder ingrijpen leek alles naar de afgrond te lopen, een afgrond dieper dan het gegraven gat voor de aanleg van de parkeergarage. Onder deze omstandigheden besloot het college de regie zelf in handen te nemen. Met de eigenaar van de bouwrechten werden onderhandelingen geopend. Van belang hierbij is dat bij een faillissement van de eigenaar van de bouwrechten de uitkomsten van de bereikte overeenstemming over het parkeren, in het bijzonder het openbare karakter daarvan, opnieuw onderdeel werden van de onderhandelingen, dat de bouwrechten behorende bij de grond op geen enkele wijze kwamen te vervallen, dat dit een ongewisse uitkomst voor de toekomst kon hebben en dat de gestarte werkzaamheden weleens voor veel langere tijd stil zouden kunnen blijven liggen. Vooral dit laatste was noch in het belang van de gemeente, gelet op de centrumplannen, noch in het belang van de middenstand, die zich geconfronteerd zou zien met een veel langer aanhoudende periode van overlast.

Na veel soebatten werd overeenstemming bereikt tussen de gemeente en de eigenaar van de bouwrechten. De gemeente kocht de grond vrij van rechten en plichten voor een bedrag van € 4,75 miljoen en door de ingeschakelde aannemer wordt de parkeerkelder *turn key* afgebouwd voor een bedrag van € 8,42 miljoen.

De vraag die nu voorligt, is of het college in dezen adequaat heeft gehandeld. In de ogen van de PvdA-fractie, kennisgenomen hebbende van de feiten die zijn aangeleverd, kan de conclusie niet anders zijn dan dat het college adequaat en in het belang van de gemeente gehandeld heeft. Niet

handelen zou immers hebben betekend dat er met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid een faillissement zou komen van de eigenaar van de bouwrechten. Een faillissement zou ertoe leiden dat enerzijds de bouwrechten in andere handen zouden komen, waarbij de uitkomst volstrekt ongewis zou worden, en anderzijds dat gedurende een onverantwoord lange periode een bouwput in het centrum zou blijven bestaan, met alle gevolgen van dien voor de middenstand en de verdere voortgang van de centrumplannen. Dat de gemeente voor eigen rekening een parkeerkelder gaat bouwen, ziet de PvdA-fractie als onvermijdelijk en zeker niet als onlogisch of zelfs ongewenst.

De onderbouwing van de opbrengst, c.q. de dekking van de investering is naar de mening van de fractie zeker niet onrealistisch. Uitgaande van een dekkingsgraad van circa 50% rekent de gemeente zich niet rijk. Het tarief van € 1,75 per uur sluit aan bij datgene wat al eerder overeen was gekomen. Of de parkeerkelder wordt gebouwd door de gemeente of d'Haan, die € 1,75 zou € 1,75 blijven. En bij een besluit om de parkeerkelder zelf af te bouwen hoeft er jaarlijks geen geld vanuit de gemeente worden bijgelegd. Immers, de opbrengsten uit de parkeertarieven voor de parkeerkelder dekken de jaarlijkse exploitatielasten. Kortom, een budgettaire neutrale oplossing waarvan niemand pijn lijdt.

De PvdA-fractie kan zonder problemen instemmen met het voorstel. Zij is zeer te spreken over de voortvarende aanpak van en door het college. Wie het in de gegeven omstandigheden anders had kunnen doen, mag het zeggen! De fractie is benieuwd of er een alternatief is of is geweest voor de aanpak van het college.

Tot slot: in het ontwerpbesluit spreekt het college onder punt 1 over dekking uit de opbrengsten van het parkeren in de parkeerkelder Willinkplein. De PvdA-fractie kan dit begrijpen vanuit het gezichtspunt dat de exploitatie van de parkeerkelder gedekt moet worden uit de opbrengsten en dat op deze manier ook de investeringen worden afgedekt. De fractie kan zich echter ook voorstellen dat de uiteindelijke parkeertarieven nader worden bezien in het licht van de parkeernota die volgens het college in maart/april 2009 aan de orde zal komen.

(Tijdens het betoog van de heer Arends is de heer Sulmann weer ter vergadering gekomen).

Mevrouw Houwing-Haisma heeft de heer Arends horen zeggen dat € 1,75 als parkeertarief € 1,75 blijft en zojuist dat hij de parkeertarieven eventueel nader wil bezien. Hoe moet zij dit met elkaar rijmen?

(De heer Ripassa komt ter vergadering).

De heer Arends heeft het tarief van € 1,75 in het voorstel van het college gerelateerd aan de € 1,75 die in de opzet voor de huur van parkeerplekken is overeengekomen met d'Haan. Hij kan zich voorstellen dat hiernaar later nog eens worden gekeken.

De heer Huttinga heeft eveneens een vraag over hetzelfde punt. Hij vindt dat er een lichte onvolkomenheid zit in hetgeen de heer Arends over het tarief van € 1,75 opmerkte. In 2006 was het plan voor het hele gebied, inclusief de kelder, € 1,35. De tussenliggende € 0,40 zou worden gefinancierd uit de parkeeropbrengst in de omgeving. Dat is wat anders dan wat de heer Arends zei.

De heer Arends heeft zich dan misschien verkeerd uitgedrukt. Hij is er van uitgegaan dat de gemeente € 1,75 betaalt en dat € 1,35 kostendekkend is. Als het evenwel moet worden gelezen zoals de heer Huttinga aangaf, dan zit spreker er naast. In elk geval gaat het hem er om dat het tarief van € 1,75 te vergelijken is met wat overeen is gekomen met d'Haan.

De heer Huttinga reageerde omdat de heer Arends heel stellig zei: € 1,75 was het en € 1,75 blijft het! Terecht zei de heer Arends verderop in diens betoog dat het nog wel een punt van bespreking zal zijn als de parkeernota aan de orde is.

De voorzitter stelt vast dat de heer Ripassa alsnog ter vergadering is gekomen en dat ook de heer Sulmann is teruggekeerd. De raad is nu dus voltallig.

De heer Wilms constateert dat de raad vandaag een besluit mag nemen over de bouw van de parkeerkelder onder het Willinkplein. Met dat besluit komt er een einde aan de zeer onwenselijke situatie die is opgetreden na de stagnatie van de bouw van het project. De CDA-fractie is heel blij dat er een einde komt aan het 'gat van Emmen'. De stagnatie heeft meer dan een half jaar geduurd en heeft een negatieve *impact* gehad op de bereikbaarheid van het centrum, met alle gevolgen van dien, om van imagoschade nog maar niet te spreken. De intentie van de fractie is dan ook dat er weer zo snel mogelijk wordt gebouwd. Zij is er zich van bewust dat de besluitvorming zorgvuldig moet gebeuren en dat recht moet worden gedaan aan de controlerende taak van de raad, maar wenst ook een voorspoedige voortgang van de bouw. De raad moet dus

niet verdragend werken. Uitstel kost ook meer geld.

In de fractie heeft spreker het bijbelse verhaal voorgelezen over de bouw van de toren van Babel, die uiteindelijk leidde tot een grote spraakverwarring waardoor men elkaar niet meer verstond. Hij heeft een parallel getrokken met Zenith: het zou het hoogste punt van Emmen worden, maar de toren van Emmen komt er niet. Daarom hoopt hij dat men elkaar in deze raad goed kan blijven verstaan.

Het initiatief van een risicodragende private partij werd twee jaar geleden door de gemeente Emmen enthousiast opgepakt om invulling te geven aan de voormalige locatie Big Fun, de afgebrande discotheek, waar ook spreker menig warm uurtje heeft beleefd. Na het doorlopen van de procedures en vergunningafgifte voor de bouw kon de ontwikkelaar beginnen met de voorbereidende werkzaamheden. Tijdens de bouw liep het spaak met de financiering en begon de vertraging. Uiteindelijk kwam de bouw stil te liggen. Iedereen weet dat de financieel-economische situatie het afgelopen jaar op z'n kop is komen te staan. Dat dit *impact* op dit project heeft gehad, is duidelijk. Ook de financiële positie van de ontwikkelaar speelde een rol. De vraag is of de gemeente op dit proces invloed had.

In het voortraject van de totstandkoming van de ontwikkelingsovereenkomst heeft de CDA-fractie met name gekeken naar de algemene lijn ten aanzien van screening van partijen waarmee de gemeente zaken doet. Zij heeft geconstateerd dat hiervoor geen vastgestelde procedures of protocollen zijn. Op dit punt valt de gemeente dus niets te verwijten, maar moet de politiek zich afvragen of kaders niet anders moeten worden geformuleerd. De fractie gaat zich nader beraden op de vraag of het wenselijk is hierin in het kader van een lerende organisatie wijzigingen aan te brengen. Men zit echter wel met een dilemma: extra regels, langere procedures. Je kunt niet alle risico's uitsluiten – je kunt wel proberen ze te minimaliseren.

Door de uitgebreide achtergrondinformatie die de raad het afgelopen weekeinde bij het raadsvoorstel heeft gekregen, heeft de fractie een beter beeld gekregen van hoe de gemeente heeft gehandeld in het hele proces. Met de beperkte kennis daarvoor had spreker zelf nogal wat vragen. Het is hem door eigen fractieonderzoek evenwel volstrekt duidelijk geworden dat het college op een adequate en juiste manier gehandeld en onderhandeld heeft. Het onderhandelingsresultaat is voor de fractie belangrijker dan de weg erheen. Natuurlijk probeert de tegenpartij, de ontwikkelaar, er zoveel mogelijk uit te

slepen en moest de gemeente binnen de marges van een kostendekkende exploitatie van de parkeerkelder blijven. Dat is uiteindelijk zo goed mogelijk gelukt. De CDA-fractie spreekt hiervoor richting het college haar waardering uit. Het is naar de mening van de fractie goed dat niet is gekozen voor het scenario faillissement. Dan zou het gat van curatorwege nog maanden zijn blijven bestaan.

Het uiteindelijke onderhandelingsresultaat beoordeelt zij als zeer positief, en wel op basis van de volgende argumenten.

Twee doelen in het bestuursakkoord worden nu gerealiseerd: de centrumontwikkeling en het streven naar ondergronds parkeren in het centrum.

Met de kennis van nu komt het de centrumontwikkeling zeer ten goede dat er een grotere, ondergrondse parkeergelegenheid gerealiseerd gaat worden. Stedenbouwkundig gezien wordt het een stuk fraaier nu er geen torenflat tussen de Weiërt en het toekomstige theater verrijst.

De detailhandel en de horeca aan de rand van de Weiërt kunnen zich richten op een nieuw evenementenplein.

Bij de exploitatie van de parkeerkelder is uitgangspunt dat deze kostendekkend moet zijn. De realisering van de parkeerkelder blijft binnen de marges van een kostendekkende exploitatie, waarbij is gekozen voor een hoger, maar volgens de CDA-fractie acceptabel niveau van parkeertarieven. Zij heeft dit vergeleken met andere, omliggende steden.

De heer Van der Weide vraagt of de heer Wilms hiervan enige voorbeelden kan geven. Met welke steden is een vergelijking gemaakt? En welke tarieven gelden daar?

De heer Wilms antwoordt dat onder andere is gekeken naar Zwolle, Groningen en Ede. De tarieven aldaar variëren van € 1,50 tot € 2,20. Als de heer Van der Weide alle details wil weten, moet deze even contact opnemen met collega Thole; deze weet er alles van!

De voorzitter wijst er op dat dit desgewenst kan na afloop van de vergadering.

De heer Wilms doet namens zijn fractie de suggestie dat voor de exploitatie van de parkeerkelder door de gemeente een zelfstandige juridische entiteit wordt opgericht. Wat is de visie van het college op dit punt?

Hij heeft hiervoor al uitgesproken dat de CDA-fractie wenst dat er weer zo snel mogelijk wordt gebouwd. De ondernemers in het centrum hebben daar alle belang bij, en natuurlijk alle klan-

ten van de winkels. De fractie kan dan ook instemmen met dit voorstel.

De heer Van der Weide merkt op dat op 17 februari een artikel in het *Dagblad van het Noorden* verscheen, waarbij hij dacht: het dualisme leeft in Emmen! De CDA-fractievoorzitter kondigde in dat artikel aan een extern onderzoek te wensen ten aanzien van het dossier Willinkplein. Spreker hoorde zojuist echter dat de heer Wilms te dien aanzien terugkrabbelt en zegt dat het college adequaat heeft gehandeld. Kan de heer Wilms zeggen waarom deze een extern onderzoek niet meer nodig vindt?

De heer Wilms stelt vast dat hij in het artikel heeft gereageerd zoals hij dat heeft gedaan. Dat had met name te maken met de kennis van toen. De raad heeft inmiddels een hele hoop extra informatie gekregen. De heer Van der Weide zal hebben gehoord dat de heer Arends een zeer gedetailleerde weergave heeft gegeven van wat er gebeurd is. Welnu, diezelfde informatie heeft spreker gelezen in de stukken. Op basis daarvan is geconcludeerd dat het college adequaat heeft gehandeld.

De heer Van der Weide nodigt de heer Wilms uit twee of drie hoofdargumenten te noemen op grond waarvan deze nu vindt dat een extern onderzoek niet meer nodig is.

De heer Wilms meent geen verantwoording aan de heer Van der Weide verschuldigd te zijn, maar wil wel zeggen van mening te zijn dat naar het geheel moet worden bekeken. Het gaat hem te ver nu een of twee argumenten te noemen; hij heeft zijn verhaal gehouden zoals hij het heeft gehouden.

De heer Van der Weide zegt dat als de heer Wilms naar de pers gaat, deze vragen kan verwachten op het moment waarop wordt terugkrabbeld. Hij heeft gevraagd twee of drie argumenten te noemen, maar het lukt de heer Wilms niet eens één argument te geven waarom geen onderzoek meer nodig wordt gevonden. Dat valt toch wel een beetje tegen.

De heer Wilms wil nogmaals aangeven dat zijn fractie het totaal heeft beoordeeld en tot de conclusie is gekomen dat er geen extra onderzoek nodig is. Hij vraagt zich af wat de heer Van der Weide nog meer wil horen.

De voorzitter stelt vast dat de BGE-fractie nog aan het woord komt. Hij memoreert voorts dat er een andere klok in

de raadzaal wordt opgehangen, dit omdat de aanwezige klok zó was geïnstrueerd dat deze twee minuten deed over één minuut om de raad meer spreektijd te geven! Nu dreigen de kroketten echter pas om half twaalf te komen!

Mevrouw Houwing-Haisma heeft bij de vaststelling van de agenda namens haar fractie voorgesteld dit besluit even uit te stellen teneinde de raad meer tijd te geven om tot een weloverwogen besluit te komen. Een redelijk voorstel, zo leek de fractie, want vanavond gaan de miljoenen weer als zoete broodjes over de toonbank. De tijd die de raad is gegeven om over dit dossier een mening te vormen, is belachelijk gering: vier dagen. Geen behandeling in de commissie, nee: een duimdik dossier is dit weekeinde over de schutting van de raad gekieperd, en nu mag de raad op de valreep nog even ja zeggen. De VVD-fractie voelt zich klemgezet en dat voelt niet goed. Natuurlijk wil zij, net als iedere Emmenaar, dat het grote gapende gat in het Willinkplein wordt gedicht. Er zijn nu bijna een half jaar geen bouwactiviteiten en dat stoort de fractie ook. Zij is er zich eveneens terdege bewust van de overlast die dit veroorzaakt voor de winkeliers, de omwonenden en het winkelend publiek. Vanuit dat oogpunt zou je misschien zonder meer ja kunnen zeggen, zonder enige vorm van discussie; het is nu eenmaal zo gelopen. En kijk: de gemeente lost de problemen wel weer op!

De raad heeft naast zijn kaderstellende en controlerende taak een volksvertegenwoordigende taak. Wat de kaderstellende taak betreft: de raad heeft nooit besloten dat de ontwikkeling op het Willinkplein door de gemeente zelf ter hand wordt genomen. Er was immers een projectontwikkelaar die daarin risicodragend wilde investeren.

De parkeernota is nog niet vastgesteld, nog niet eens aangeboden, maar de raad wordt wel voorgesteld het tarief voor de parkeerkelder vanavond vast te stellen: een verhoging van 75% ten opzichte van de huidige tarieven. De exploitatie moet immers sluitend worden gemaakt. Hoezo kaders stellen? Het dit voorjaar vaststellen van de parkeernota en de daarbij behorende parkeertarieven is op deze manier een wassen neus. Bovendien stelt het college voor de financierings-systematiek te veranderen, om het plaatje nog wat rooskleuriger te laten lijken.

Op 4 juli 2008 stond er een foto in het *Dagblad van het Noorden*: de bouw van de parkeergarage en de woontoren was begonnen. Als de fractie de stukken die zij heeft gekregen mag geloven, was er toen al sprake van dat de financiering van het project heel erg moeilijk was. En toch heeft het

college de projectontwikkelaar laten beginnen, wetende dat als het mis zou gaan, de hele zaak op het bordje van de gemeente terecht zou komen.

De heer Arends vraagt welke middelen de gemeente volgens mevrouw Houwing in handen had om het bouwproject niet te laten starten.

Mevrouw Houwing-Haisma heeft gelezen dat de stukken op dat moment nog niet ter afhandeling naar de notaris waren. Wetende welke enorme *impact* de ontwikkeling van de parkeerkelder en de woontoren op het centrum zou hebben, denkt zij dat het op het vinkentouw had moeten zitten. Er werd onderhandeld, maar de bank wilde extra zekerheid gedurende vijf tot tien jaar wat de bezettingsgraad betreft.

De heer Arends wil weten welke juridische mogelijkheden er naar de mening van mevrouw Houwing voor het college waren om de bouw tegen te houden.

Mevrouw Houwing-Haisma is geen jurist. Zij wijst er op vier dagen geleden een pak stukken over de schutting gekieperd te hebben gekregen waarvan zij nu iets moet vinden. Op wat zij zojuist stelde, wil zij straks graag een antwoord van het college.

De voorzitter verzoekt niet door elkaar te praten of elkaar rechtstreeks aan te spreken. De vraag aan mevrouw Houwing was: wat was het instrument dat het college had kunnen hanteren?

Mevrouw Houwing-Haisma heeft geen zitting in het college en is niet bij dit hele dossier betrokken geweest. Buiten het zicht van de raad heeft dit hele proces zich voltrokken. Daarom hoort zij graag een reactie van het college op haar verwondering over het feit dat als een project met een ontwikkelaar wordt gestart, terwijl uit de stukken blijkt dat de financiering moeilijk is en de bank extra garanties wilde, het college het liet gebeuren dat vrolijk werd begonnen met uitgraven. Volgens haar had dan toch eens moeten worden nagedacht over de vraag: wat gaat er gebeuren als dat grote gat er eenmaal ligt en de ontwikkelaar failliet gaat? Is te dien aanzien een risicoanalyse gemaakt? Dat verneemt zij straks graag van het college.

De heer Arends merkt op dat hij bij elke verwondering niet met een vraag aan het college komt. Mevrouw Houwing zegt nu tegen het college: waarom hebt u niet ingegrepen? Als hij dan aan mevrouw Houwing vraagt: welke mogelijk-

heden had het college volgens u om in te grijpen?, moet hij constateren dat zij dat niet kan zeggen. Haar vraag is dus volledig academisch en theoretisch.

Mevrouw Houwing-Haisma stelt vast dat dit dan de constatering van de heer Arends is. Zij houdt er een andere mening op na en hoort straks graag de reactie van het college.

Toen het gat eenmaal gegraven was, was er geen weg meer terug en was de gemeente min of meer overgeleverd aan de projectontwikkelaar. De kredietcrisis de oorzaak? Het was toch vanaf het begin al moeilijk!

Na jarenlange onderhandelingen en een bouwstop van bijna een half jaar moet de raad vanavond ja zeggen, want als hij nee zegt, worden de ontwikkelingen geblokkeerd en de winkeliers en andere ondernemers nog veel meer opgezaald met overlast, en dat wil toch niemand! Of moet de raad vanavond zijn rug recht houden en zeggen: wij hebben onze kaderstellende taak en onze controlerende taak niet naar behoren kunnen uitoefenen!? Hoe zou dit aan de samenleving kunnen worden uitgelegd?

Het gaat om bijna € 15 miljoen gemeenschapsgeld, waarvan € 4,75 miljoen naar een projectontwikkelaar gaat die in Emmen ooit begon met slechts 265 m² grond. Hij kon zijn plannen bij lange na niet realiseren, ondanks dat hij risico dragend wilde investeren. Een onderzoek naar de hele gang van zaken zou gerechtvaardigd zijn. De burgers hebben er recht op te weten hoe hun belastingcenten precies worden besteed. Het lijkt er op dat zelfs dat er vanavond niet in zit.

De heer Arends is wat verrast door de redenering van mevrouw Houwing. Hij begrijpt dat zij in feite zegt: als je maar 265 m² grond hebt, hoe kun je dan projectontwikkelaar zijn?

Mevrouw Houwing-Haisma zegt dat de heer Arends haar niet goed heeft begrepen. Zij heeft alleen gezegd dat deze projectontwikkelaar jaren geleden slechts 265 m² grond in Emmen had. Er zijn toen allerlei transacties geweest en nu, aan het einde van de rit, moet worden geconstateerd dat dezelfde projectontwikkelaar met € 4,75 miljoen gemeenschapsgeld vertrekt uit de gemeente Emmen.

De heer Arends wil tegen dit beeld toch bezwaar aantekenen. Op 265 m² grond kan men heel hoog de lucht in, zoals te zien is in andere delen van de wereld, bijvoorbeeld in Maleisië en, om wat dichterbij te blijven, Rotterdam. Als mevrouw Houwing stelt dat de ontwikkelaar een keer een postzegeltje van 265 m² grond bezat en

er met € 4,75 miljoen tussenuit gaat, doet zij aan goedkope retorische politiek, want zij weet ook wel dat € 4,75 miljoen de waarde van de grond ter plekke nu vertegenwoordigt, en dat dit bedrag tevens betrekking heeft op de bijbehorende bouwrechten, dat er reeds grondverzetwerken zijn uitgevoerd, enzovoort. Wat mevrouw Houwing zei, is dan ook wel érg kort door de bocht. Die kanttekening wilde spreker toch even plaatsen.

Mevrouw Houwing-Haisma wacht, zoals gezegd, de reactie van het college af.

De heer Huttinga vindt de vergelijking ook wat demagogisch aandoen. Bij de achterliggende stukken ligt een expertiserapport waaruit blijkt dat grond op de genoemde prijs wordt gewaardeerd. Dan moet men niet zo moeilijk doen, want dan heeft de gemeente de grond netjes in handen gekregen. Lapjes grond in het centrum die boeren vanuit het verleden in bezit hebben, waren vroeger ook niet zo veel waard, doch inmiddels miljoenen. Mevrouw Houwing zet een en ander zo zwart/wit neer dat het een vertekend beeld oplevert.

Mevrouw Houwing-Haisma denkt dat de discussie van vanavond vooral bedoeld is om een aantal zaken goed helder te krijgen. Meer tijd en ruimte krijgt de raad niet, want hij moet vanavond besluiten. De raad kan zeer meegaand tegen het college zeggen: u hebt het goed gedaan!, maar de VVD-fractie zet kanttekeningen bij de hele gang van zaken. Zij hoort straks wel of het college haar kan overtuigen.

De voorzitter verzoekt eenieder, in de raad, in het college en op de publieke tribune aandacht te hebben voor degene die spreekt, in plaats van allerlei tussengesprekken te voeren.

De heer Halm merkt op dat de vraag bij de ontwikkelaar rees: vindt de gemeente het acceptabel dat in de parkeergarage openbaar geparkeerd wordt in geval de hoogbouw niet doorgaat? Op dat moment was er geen algemeen draagvlak binnen het college. Volgens de verkeersdeskundigen zou er voldoende parkeergelegenheid in het centrum zijn. Het dossier Willinkplein zou in een gezonde democratie een explosief dossier zijn. Vanavond zal men zien hoe gezond de democratie in Emmen is.

De BGE-fractie wil stilstaan bij de volgende punten:

1. Neemt het college de raad wel serieus?
2. Hoe bekwaam en zakelijk heeft het college gehandeld in dit dossier?

3. De gevolgen van de parkeertarieven zoals deze worden voorgesteld.

4. Hoe hardleers is dit college?

Alvorens deze punten te behandelen nog een vraag over de planschade die is toegekend. Nu de bouw van de woontoren niet doorgaat, is de vraag van de fractie of dit bedrag ook daadwerkelijk is uitbetaald.

Punt 1: neemt het college de raad wel serieus?

De raad heeft van het college vernomen dat Fortis zich vanwege de kredietcrisis heeft teruggetrokken. De brief van 22 september 2008, die in het dossier zit, laat echter een heel ander verhaal zien. Deze brief vermeldt dat de financier garanties wil voor de komende vijf of tien jaar ten aanzien van de parkeeropbrengsten. Fortis had twijfels over deze opbrengsten, omdat er de komende jaren veel gaat gebeuren in Emmen-centrum. Het college bleef echter stug bij een garantie voor drie jaar. In de brief wordt uitgelegd dat het college een andere keuze kan maken: een garantstelling voor de parkeeropbrengsten gedurende een periode van vijf jaar met een geschat maximum van € 350.000,-. Hiermee had het college het project veilig kunnen stellen. Dit had betekend: met een garantstelling van ongeveer € 350.000,- als resultaat een parkeerkelder en een woontoren, aldus de brief van 22 september 2008.

Gevolg van deze blunder is dat het de gemeentekas geen € 350.000,- gaat kosten, maar € 14,7 miljoen. Het argument kredietcrisis is door het college in deze zaak dus ten onrechte gebruikt als uitleg naar de raad en de inwoners van Emmen.

De heer Arends constateert dat de heer Halm stelt dat het plan in plaats van € 350.000,- € 14,75 miljoen gaat kosten. Op de website van BGE was te lezen dat de fractie aan het hele dossier een hele zaterdag heeft besteed.

De heer Halm corrigeert: twee zaterdagen!

De heer Arends merkt op dat de BGE-fractie dan helemaal tijd had om het dossier door te nemen. De steun van de fractievoorzitter voor het voorstel het besluit op te schorten, was dus onnodig, maar dit terzijde. Als de fractie de stukken heeft gelezen, zal zij toch ook hebben gezien dat de exploitatie budgettairneutraal verloopt! Wanneer zij haar redenering doortrekt, zou zij juist voor dit voorstel van het college moeten zijn, want dat is budgettairneutraal, terwijl het plan in de vorige situatie € 350.000,- kostte. Wat wil de BGE-fractie nu eigenlijk zeggen?

De heer Halm zegt dat de heer Arends waar-

schijnlijk tot dezelfde conclusie als de BGE-fractie komt als hij dit betoog even afwacht.

De heer Arends begrijpt dat de BGE-fractie dus instemt met het voorstel!

De heer Huttinga vindt het grappig te horen dat de heer Halm zich zo door de argumenten van een grote *financial*, die momenteel best wel onder vuur ligt, in de luren laat leggen.

De heer Halm zegt dat de heer Huttinga het zo kan zien.

De heer Huttinga ziet het zo zeker. Er kan bijvoorbeeld worden gediscussieerd over het woord herijken, om maar eens wat te noemen.

De heer Van der Weide merkt op dat als hij de heer Huttinga goed beluistert, deze in twijfel trekt wat de heer Halm zojuist heeft gezegd, namelijk dat het project veilig was gesteld als er een garantiestelling voor € 350.000,- was afgegeven.

De heer Huttinga wijst er op dat er diverse nieuwe argumenten zijn ingebracht die er in zijn ogen toe dienden een schielijke terugtrekking mogelijk te maken.

De heer Halm vervolgt zijn betoog.

Het woord kredietcrisis is een beladen begrip geworden, maar het misbruiken ervan als oneigenlijk argument zal de mensen alleen maar zeker en wantrouwiger maken.

De BGE-fractie komt tot de conclusie:

- het college heeft de raad onjuist geïnformeerd met het argument kredietcrisis;
- het college heeft nagelaten een garantstelling af te geven, met als gevolg dat het hele project € 14,5 miljoen gaat kosten.

De fractie is benieuwd hoe andere partijen hier-tegenaan kijken. Vinden zij dat ze wel goed zijn geïnformeerd? Of is het niet zo belangrijk dat de raad tijdig en volledig wordt geïnformeerd?

Punt 2: hoe bekwaam en zakelijk heeft het college gehandeld in dit dossier?

De BGE-fractie heeft de volgende constatering gedaan op basis van de aan haar beschikbaar gestelde stukken. Zij beperkt zich tot de hoofdlijnen.

- Het college heeft ermee ingestemd dat werd begonnen met de bouw van onder andere een parkeerkelder, zonder dat de financiering van het project geheel rond was.
- Hiermee heeft het college meerdere risico's genomen.
- Nu is een gedeeltelijke parkeerkelder on-

derwerp van gesprek; voor hetzelfde geld was het een half afgebouwde woontoren geweest.

- De fractie heeft in het dossier niet kunnen vinden of het college de financiële betrouwbaarheid van de projectontwikkelaar gecheckt heeft.

De heer Arends vraagt op basis waarvan het college de financiële betrouwbaarheid had moeten checken.

De heer Halm denkt dat de heer Arends, die al vele jaren in de raad zit, weet dat er meer projecten zijn geweest waarbij het beter was geweest als een check was uitgevoerd.

De heer Arends vraagt nu eens aan te geven waarom het college had moeten checken.

De heer Halm vindt dat alvorens met iemand in zee wordt gegaan 100% zeker moet zijn dat dit soort projecten niet misloopt.

De heer Arends informeert wat het verschil is ten opzichte van andere projecten die ontwikkelaars voor eigen risico en eigen initiatief, net als in dit geval d'Haan, willen realiseren en waarom de gemeente dan de betrouwbaarheid zou moeten checken.

De heer Halm kan een voorbeeld geven. Stel dat de heer Arends diens woning wil verkopen en morgen iemand op de fiets langs komt, een ton geeft en zegt dat de rest later wel komt. Zo werkt het natuurlijk niet!

De heer Arends vindt dit geen antwoord op zijn vraag. Dat is: wat is nu ten opzichte van andere, soortgelijke projecten in de gemeente Emmen het verschil en waarom zou het college juist bij dit project de betrouwbaarheid van de ontwikkelaar hebben moeten checken?

De heer Halm is van mening dat elke projectontwikkelaar moet worden gecheckt. Er zijn al vele projecten in de gemeente geweest waarbij de gemeente tegen risico aan liep. De BGE-fractie wil er 100% zeker van zijn dat dit bij dit project niet het geval zal zijn. Tenslotte gaat het om een plek in het midden van het centrum. Daarbij mag het absoluut niet misgaan.

De heer Arends merkt op dat de gemeente toch geen enkele juridische titel heeft om een check uit te voeren! De heer Halm had het over de democratie, maar heeft het eigenlijk over de dictatuur van de beleidsmakers, 'de paarse krokodil-

len' waar de BGE-fractie zich altijd tegen verzet. **De heer Halm** vindt dat een financiële check, gezien de omvang van het project en de implicaties voor Emmen, naar goed koopmansgebruik tot de taak van het college mag worden gerekend.

- Er van uitgaande dat het college de raad een compleet dossier heeft overgelegd, concludeert de fractie dat een financiële check, gezien de omvang van het project en de locatie in Emmen, toch minimaal tot goed koopmanschap van het college had behoord. Het college had kunnen kiezen voor een garantstelling van € 350.000,- aan parkeeropbrengsten. De gemeente had dan geen eigenaar hoeven te worden van een parkeerkelder van € 14,7 miljoen. Het college wilde geen parkeergarages in eigendom van de gemeente, maar in het handelen heeft het zo goed als niets gedaan om te voorkomen dat een situatie zoals nu zich zou voordoen.

De BGE-fractie vindt dat het college had moeten kiezen voor:

- het pas starten met het project wanneer de financiering rond was;
- een check van de financiële betrouwbaarheid van de projectontwikkelaar;
- een garantstelling van € 350.000,- in plaats van eigenaar te worden van een parkeerkelder van € 14,7 miljoen.

De fractie is dan ook van mening dat het college in diens zakelijk en bestuurlijk handelen heeft gefaald bij dit dossier.

Punt 3: de gevolgen van de parkeertarieven zoals deze worden voorgesteld.

Het vorig jaar is door de raad een parkeernota vastgesteld met een parkeertarief van € 1,-. Door het blunderen van het college krijgen de burgers van Emmen nu de rekening gepresenteerd. Om de kelder kostendekkend te krijgen, wordt een tarief van € 1,75 per uur gerekend. De kelder moet het gezicht van het college gaan redden. De BGE-fractie vindt dat het college tot kelderniveau is afgezakt. Om de parkeergarage zoveel mogelijk slagingskans te geven, moet in het hele centrum van Emmen € 1,75 per uur voor parkeren betaald gaan worden.

De heer Arends vraagt waarop de heer Halm dit baseert.

De heer Halm heeft dat opgemaakt uit de stukken.

De heer Arends zou het aardig vinden als de heer Halm zich zou houden bij de feiten. Dat zou de waardigheid van dit democratisch debat ten goede komen.

De heer Halm vervolgt:

De gemaakte beslissing is uit nood geboren en de BGE-fractie wenst niet akkoord te gaan met een dergelijke ad hoc-politiek van het college. Tevens wordt indirect al een nieuwe parkeernota en bijbehorend parkeerbeleid vastgesteld als de raad ja zegt tegen dit voorstel. Niet de burgers van Emmen moeten hiervan de dupe worden, maar de verantwoordelijke wethouders.

De fractie heeft het parkeertarief eens kritisch bekeken ten opzichte van de exploitatie. Zij is tot de conclusie gekomen dat een daling van 10% van de bezettingsgraad leidt tot een prijskaartje van € 2,20 per uur als het college de parkeerkelder kostendekkend wil houden. Wat gaat het college doen als de bezettingsgraad van 51% niet wordt gehaald? Op basis van dit document vreest de BGE-fractie dat de burgers de rekening van het college gepresenteerd krijgen. Gezien de werkzaamheden in het centrum in de komende jaren, is het niet ondenkbaar dat de bezettingsgraad niet wordt gehaald. De BGE-fractie is blijkbaar niet de enige die hier problemen in ziet, want dit is juist het punt waarop het college Fortis heeft laten stikken. Nu staat het college echter ook garant voor de parkeeropbrengsten, want als de bezettingsgraad niet wordt gehaald, zijn de tekorten voor de gemeentekas. De fractie vindt dat het dit in september ook had kunnen voorzien. Het is toch wel naïef te denken dat als Fortis afhaakt, tijdens een kredietcrisis de financiers in de rij zouden staan. Een gebrek aan voortschrijdend inzicht bij het college.

Punt 4: hoe hardleers is dit college?

In het voorgestelde besluit heeft de BGE-fractie geen gedetailleerde inschatting van de risico's kunnen vinden. Wat als bijvoorbeeld:

- de kosten van de bouw van de parkeergarage hoger uitkomen dan € 14,5 miljoen
- het rentepercentage verandert
- de 51% bezettingsgraad niet wordt gehaald en
- de exploitatiekosten hoger uitvallen?

Het gevolg zal zijn dat het de gemeenschap nog meer geld gaat kosten. Bij de fractie leeft dan ook de vraag: hoe hardleers is het college?

Waarom wil het de risico's niet gewoon onder ogen zien?

De heer Arends informeert hoe groot de heer Halm het risico van een *key turn*-project inschat.

De heer Halm kan dat op dit moment niet zeggen. Er kan straks tijdens een schorsing nog wel over worden gesproken.

De heer Arends is van mening dat het project is

afgesloten op € 8,42 miljoen. Als het dat bedrag kost, is dat mooi voor de aannemer en voor de gemeente. Kost het meer, dan heeft de gemeente er in elk geval geen nadeel van.

De heer Halm stelt ten slotte vast:

- meermaals de feiten niet op tafel gelegd, maar de kredietcrisis gebruiken als excuus;
- niet adequaat handelen jegens Fortis;
- een gebrek aan voortschrijdend inzicht;
- en de rekening presenteren aan de burger zijn de tekortkomingen van de betrokken wethouders.

Als de beantwoording en de reacties van hetzelfde laken een pak zijn, rest de BGE-fractie slechts een middel: een motie van wantrouwen tegen de betrokken wethouders.

De heer Arends vraagt wat het college volgens de BGE-fractie had moeten doen om dit project tot een succes te maken.

De heer Halm is van mening dat het college gewoon alles in de oude staat had moeten terugbrengen.

De heer Arends herhaalt wat het college naar de mening van de BGE-fractie had moeten doen om dit project tot een succes te laten worden.

De heer Halm zegt dat het volgens zijn fractie met dit voorstel geen succes wordt. Het college ziet blijkbaar niet dat er geen parkeerplaatsen nodig zijn.

De heer Van der Weide merkt op dat de heer Halm al vier of vijf maal heeft gezegd dat als het college akkoord was gegaan met een garantstelling tot vijf jaar en maximaal € 350.000,-, daarmee het project was veiliggesteld. Daarmee heeft de heer Halm aangegeven wat het alternatief was.

De heer Arends begrijpt dat het college toentertijd had moeten zeggen: wij stellen ons garant voor € 350.000,- op jaarbasis en dat is het allemaal prima! Was de BGE-fractie dan akkoord gegaan?

De heer Van der Weide wijst er op dat er indertijd al problemen bleken met de financiering. Als toen middels een garantstelling het project veilig had kunnen worden gesteld, had het college daarvoor moeten kiezen.

De heer Arends stelt vast dat het een project van d'Haan is, niet van de gemeente Emmen.

De heer Van der Weide zegt dat het gat zoals het er nu ligt had kunnen worden voorkomen, zoals de heer Halm al enige malen naar voren heeft gebracht.

De heer Arends merkt op dat in de stukken is te lezen dat het college heeft onderhandeld over 220 parkeerplaatsen.

De heer Van der Weide vindt dat de heer Arends nu alweer te ver gaat. Deze moet terug naar september, want in de brief die toen is geschreven, staat duidelijk dat het project veilig zou zijn als het college akkoord was gegaan met de garantstelling. Dat heeft het college nagelaten, dat is het punt. Maar misschien wil de heer Arends dit niet horen, of heeft deze de betrokken brief niet gelezen.

De voorzitter rondt dit nu af. Er ligt de vraag van de PvdA-fractie welk alternatief de BGE-fractie had willen zien, en die fractie zegt daarop dat het college indertijd akkoord had moeten gaan met de garantstelling voor € 350.000,- gedurende vijf jaar. Daarop zal het college straks reageren.

Overigens krijgen alle fracties tijdens een schorsing nog gelegenheid om onderling af te stemmen hoe het verder moet. Dat geldt ook voor het college.

De heer Moinat dacht na de uitleg van beide wethouders in bijpraatsessies de zaak aardig op een rij te hebben. De conclusie dat de wethouders het belang van de gemeente goed hadden gediend, bleek gerechtvaardigd. Daarna kwam een dik pak papier binnen, vijf dagen voor de raadsvergadering, twee dagen voor de steunfractieleden, bestaande uit allerlei brieven, voorstellen, overeenkomsten en zelfs nog informatie onder geheimhouding.

Bij doorneming van de stukken komt steeds het beeld op: dit is niet alles! Spreker weet niet wat het precies is, maar hij mist in elk geval duidelijkheid. Een belangrijk voorbeeld is het parkeertarief voor de nieuwe parkeergarage. Zo ongeveer alle bedragen tussen € 1,- en € 1,75 zijn voorbijgekomen. In de brief van 22 augustus 2007 aan SPF Beheer schrijft het college geen garanties te kunnen geven met betrekking tot onder andere de parkeertarieven. Wel stelt het: "De gemeente Emmen heeft als uitgangspunt het beleid om marktconforme parkeertarieven te hanteren." Bovendien staat in het advies van 17 maart 2008 te lezen dat het tarief van € 1,35 budgettairneutraal zal zijn. Ook wordt hierin gesproken van het uitgangspunt 'gemiddelde bezettingsgraad van 60%'. In het huidige voorstel ver-

laagt het college dit naar 51%. Hierbij de volgende vragen. Wat is het huidige tarief voor parkeren in het centrum? Wat is er de reden van dat het college het bezettingspercentage verlaagt van 60 naar 51?

De brieven van januari 2009 aan Vastgoed d'Haan en Boer IV B.V. bevatten een storende fout. Het college schrijft over een brief van 19 november 2009. Hopelijk komt daar geen juridisch verkeer van.

Een aantal brieven wordt door de burgemeester en de gemeentesecretaris ondertekend, maar het valt op dat de handtekeningen telkens variëren. Hoe zit het met de bevoegdheid tot tekenen? Als de naam van de burgemeester en/of van de gemeentesecretaris is vermeld, mag iemand anders dan een handtekening zetten zonder vermelding van de naam van de ondertekenaar?

De SP-fractie had begrepen dat de CDA-fractie voor een onafhankelijk onderzoek zou pleiten, maar dat blijkt nu niet zo te zijn. Hoe staat het college tegenover een extern onderzoek om onduidelijkheden over rechtmatigheid weg te nemen of te voorkomen?

De heer Huttinga merkt op dat het gedoe rond de bouw van de parkeerkelder Willinkplein de laatste maanden in de pers het karakter van een politiek smeug verhaal heeft gekregen waaruit wel de nodige spreekwoordelijke staarten zouden voortkomen. Dat de werkelijkheid niet zo smeug is, zullen de betrokken wethouders vast kunnen beamen. De overeenkomst met d'Haan Vastgoed B.V. in 2006 was helder. Het bedrijf zou een parkeerkelder met een woontoren en daartussen commerciële ruimten ontwikkelen, en wel na een grondtransactie. Deze transactie was nodig omdat d'Haan niet de juiste plek bezat voor de gewenste ontwikkelingen. Daarna is het stil geworden, figuurlijk wel te verstaan, want intussen moesten aan gemeentelijke zijde allerlei procedures worden doorlopen ten aanzien van de ruimtelijke ordening en de bouwplannen. De vraag is: wat is in die tijd, zeg maar tot en met het voorjaar van 2008, door d'Haan Vastgoed ondernomen om het financiële fundament te leggen voor de ontwikkeling? Was het college daarvan op de hoogte? Heeft d'Haan Vastgoed B.V. stukken overgelegd waaruit bleek dat er van haar kant schot in de zaak zat? Was voor het college überhaupt duidelijk dat d'Haan Vastgoed een project Asimuth & Zenith zou kunnen trekken? Natuurlijk beseft de ChristenUnie-fractie heel goed dat d'Haan met het bezit van de voormalige locatie Big Fun een zeker onderhandelingswapen en positie had bij het tot stand komen van de overeenkomst, maar wat waren in de tussenliggende tijd de nadere zekerheden, in het

bijzonder op financieel vlak?

Aan het einde van de figuurlijke stilte, medio 2008, was de financiële wereld in Nederland behoorlijk onrustig aan het worden. Fortis leek zich meer en meer vertild te hebben aan een veel te dure overname van ABN-AMRO en was in zwaar weer terechtgekomen. En de hypotheekmarkt in de Verenigde Staten, waar de grote *financials* in Nederland door beleggingen in participeerden, vertoonde de eerste verschijnselen van een dreigende ineenstorting. Hét moment voor Fortis, de kennelijke financier van d'Haan Vastgoed, om de onderhandelingen over de financiering van nieuwe zekerheidswensen en argumenten te voorzien, juist ook op de gemeente gericht, waardoor Fortis zich onder dekking van deze wensen en argumenten schielijk terug kon trekken. Het geharrewar over het woord herijking, in sprekers ogen in volstrekt duidelijke zin, is dan ook veelzeggend en als argument gezocht. Vervolgens kon d'Haan Vastgoed geen nieuwe geldverstrekker vinden, waardoor de ontwikkelaar niet meer aan de ontwikkelingsovereenkomst kon voldoen.

Dit alles mag je toch wel een opeenstapeling van onbeheersbare ontwikkelingen noemen waar de gemeente eerlijk gezegd bar weinig aan kon veranderen. Laat dit hier maar eens gezegd zijn! En dan de sprong naar de huidige realiteit. De gemeente neemt het project over en de aannemer, die al met het project bezig was, bouwt het af. 'Het' is in dit geval de parkeerkelder zonder woontoren en commerciële ruimten, en dat voor een totaalprijs die de zaak exploitabel maakt en onder aannames die naar de mening van de fractie heel redelijk lijken te zijn. Goed beschouwd zit er in financiële zin geen gat tussen wat vóór de vervelende gang van zaken was overeengekomen en wat nu aan de orde is, of je zou moeten vallen over de afwijkende annuïtaire afschrijvingsmethode en de afschrijvingstermijn van 40 jaar waardoor de zaak beter exploitabel wordt gemaakt. Dit is volgens de fractie alleszins redelijk in deze zeer lastige casus. Dat voor een sluitende exploitatie het parkeertarief per uur naar € 1,75 moet, voor deze en vermoedelijk ook de aanpalende locaties, is wat haar betreft nog een zaak van discussie bij de behandeling van de parkeernota, die nu toch wel extra dringend gewenst is. Want hoe verhoudt zich dit tot het parkeertarief op het maaiveld?

Met het ontwerpbesluit dat voorligt, kan de ChristenUnie-fractie instemmen, want hiermee wordt op een aanvaardbare wijze het gat op het Willinkplein gedicht en de schade voor de gemeente adequaat beperkt.

De heer Halm hoorde de heer Huttinga als oor-

zaak de kredietcrisis noemen, maar deze zal toch hebben gelezen dat het ging om de garantiestelling! Heeft de heer Huttinga daar overheen gezien?

De heer Huttinga ziet een bepaalde nieuwe argumentatie van de financier te veel als een soort worst voor de neus die weer weggetrokken is. De BGE-fractie denkt dat er een soort waarborg van Fortis was, in de zin van: als je dít slikt, dan gaan we verder en financieren we d'Haan Vastgoed! Dat is echter een veronderstelling. Spreker vraagt zich af of genoemde fractie een en ander gecheckt heeft bij de Fortis-directie.

De heer Arends merkt op dat de heer Huttinga aan het begin van diens betoog de vraag opriep wat het college heeft gedaan om zich te vergewissen van de financiële stevigheid van d'Haan. Hij is benieuwd waarom de heer Huttinga vindt dat het een zaak voor het college was dat in déze casus te doen en niet in andere casussen.

De heer Huttinga denkt dat het verstandig is dat het college zich regelmatig vergewist van de kredietwaardigheid van de partner waarmee in zee wordt gegaan.

De heer Arends zegt dat d'Haan geen partner is geweest. Dit bedrijf had de bouwrechten en mocht binnen het geldende bestemmingsplan bouwen.

De heer Huttinga vindt dat je in het zakenleven iedereen waarmee je zaken wilt doen tot partner kunt rekenen. Als je elkaar als vijanden ziet, kom je nergens toe.

Zoals gezegd, is het verstandig in elk geval de openbare gegevens van B.V.'s te lichten om zeker te weten hoe een onderneming er voor staat. Dat is een eenvoudige klus; het kost een paar euro en je weet het! Misschien is dit trouwens ook wel gebeurd en gaat het college dit nog zeggen.

De heer Schoo is van mening dat men wel om de zaak heen kan draaien, maar wil dan toch wijzen op de zaak-Jacobs. Toen was het ook een kwestie van checken geweest. De kredietwaardigheid van bedrijven die hier gigantische gebouwen neer gaan zetten, moet toch worden gecheckt!

De heer Arends zegt dat dit zo moge zijn, doch er is een beleidslijn, zelfs een wet in dit land, die aangeeft dat als mensen willen bouwen op basis van een geldig bestemmingsplan en goedgekeurde plannen, er niemand in of buiten dit huis is die kan zeggen: u hebt niet genoeg vermogen,

duz u moet stoppen! Als de informatie was gevraagd, had die dan tot een andere conclusie geleid? Waarschijnlijk niet, want niemand had een titel gehad om iets te veranderen. Iemand kan na een boedelscheiding een nieuw bedrijf starten. Als over 2006 gegevens moeten worden aangeleverd, kan uitstel worden aangevraagd en worden de stukken over 2006 op z'n vroegst in 2009 aangeleverd. Er is dan op de verstrekte informatie geen peil te trekken.

Het gaat spreker veel meer om de vraag: was er een titel voor een check en had dat wat uitmaakt voor de hele zaak? Conclusie: er was geen titel en het had geen jota uitmaakt!

De heer Huttinga zou het laatste eveneens kunnen concluderen, maar denkt toch dat het niet helemaal opgaat dat, als er een bestemmingsplan ligt, men mag bouwen wat men wil. Juist in onderhavig geval ontstond er een zakelijk recht waar de gemeente in moest participeren, mede door de parkeertarieven. Hem dunkt dat het dan goed is je er van te vergewissen of degene met wie je in zee gaat een voldoende stevige start kan maken. Spreker is het met de heer Arends eens dat je als ondernemer allerlei dingen kunt doen om een onderzoek een andere kleur te geven, en het is dan ook niet voor niets dat er in Nederland kredietverzekeringsmaatschappijen zijn die hiernaar kunnen kijken.

De heer Arends merkt op dat de onderhandelingen over de parkeergelegenheid ergens in 2008 zijn begonnen. In eerste aanleg is bezien of de gemeente wil meedoen in de koop en pas later is het op huur uitgedraaid.

De heer Huttinga beaamt dit, maar meent dat hiertoe toch vrij snel is gekomen. De heer Arends gaf zelf ook aan dat in het bestuursakkoord, daterend van begin 2006, is opgenomen dat naar ondergronds parkeren zou worden overgegaan. Dat was kort voor of na de overeenkomst.

De heer Reitsma waagt het, hoewel misschien levensgevaarlijk!, het toch een beetje oneens te zijn met de heer Arends. In dit geval is er sprake van een ontwikkelingsovereenkomst, een overeenkomst tussen twee partijen, waarbij de ene verplicht is iets te doen en de andere verplicht is iets toe te laten. In zo'n overeenkomst zou je natuurlijk best een screening kunnen opnemen. Hij is het ook met de heer Arends eens dat er allerlei ontsnapings- of uitstelmogelijkheden zijn, maar je mag op een gegeven moment ook wat onderbuikgevoel laten meespelen en vragen om de jaarrekening. In aanbestedingsovereenkomsten

wordt zelfs een toetsing op basis van de Wet BIBOB gevraagd. Dit is in dit geval achterhaald, maar spreker zou zich best kunnen voorstellen dat in de toekomst een behoorlijke screening of toetsing plaatsvindt wanneer met partijen een ontwikkelings- of een andere overeenkomst wordt aangegaan, teneinde vervelende zaken te voorkomen zoals in het onderhavige geval zijn opgetreden.

De heer Arends wijst er op dat de ontwikkelingsovereenkomst in onderhavig geval gaat over de ruiling van de gronden. De bouw van een woontoren heeft niets te maken met een project voor rekening en risico van de gemeente nemen.

De heer Dijkgraaf vindt het aardig te kunnen constateren dat door een aantal fracties gevraagd is om uitstel. Gehoord alle bijdragen, kan echter de vraag worden gesteld of uitstel iets had veranderd. Zijns inziens is het dus juist geweest te besluiten dit voorstel vanavond te behandelen. Verder is hij benieuwd in welk achterkamertje de heer Halm met de heer Arends gaat praten over een heel moeilijk thema!

Er is al genoeg gezegd over het dikke pak papier, zodat hij zich wil beperken tot de hoofdlijnen.

De GroenLinks-fractie heeft voor zover mogelijk geconstateerd dat in dit geval niet is onderzocht of de projectontwikkelaar kredietwaardig was en of er wel of geen bankgarantie aan de gemeente is overgelegd. Spreker heeft het dan over de periode vóór de kredietcrisis. Met andere woorden: hoe is het risico gemanaged? Er is immers altijd een risico met grote gemeentelijke projecten. In de krant was te lezen dat de CDA-fractie bij monde van de heer Wilms een onderzoek naar dit gemeentelijk project wenste. Het is heel apart dat zij dit nu weer níét wenst. De heer Van der Weide heeft gevraagd waarom dit zo is, maar heeft geen antwoord op diens vraag gekregen. Naar de mening van de GroenLinks-fractie moet er wel degelijk een onderzoek komen; dat zou de rekenkamercommissie uitstekend kunnen doen. Het is een prima manier om informatie naar de raad te brengen. Spreker stelt voor in de eerstvolgende commissievergadering te bekijken of hierover tot overeenstemming kan worden gekomen.

Om in de toekomst risico's bij dit soort grote projecten te voorkomen, stelt hij verder voor bij projecten boven € 1 miljoen een toetsing in te bouwen om grote tegenvallers te voorkomen. Het gaat tenslotte om veel gemeenschapsgeld. Te denken is aan bankgaranties, een duidelijk risicomanagement etc. Hij dient hierover een motie in. Deze luidt als volgt:

De gemeenteraad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 26 februari 2009,

gehoord de beraadslaging over agendapunt B3 (RA09.0021), bouw parkeerkelder Willinkplein;

constaterende dat:

- *grote gemeentelijke projecten altijd min of meer risico in zich dragen;*
- *dit weer is gebleken door het mislukken van het Zenith-project;*

overwegende dat:

- *er zorgvuldig omgegaan moet worden met gemeenschapsgeld;*
- *er alles aan gedaan moet worden om als gemeente niet tussentijds of achteraf voor grote verrassingen te komen staan;*

verzoekt het college:

- *met ingang van 27 februari 2009 bij ieder raadsbesluit over een grootschalig gemeentelijk project, begroot vanaf € 1 miljoen, zorg te dragen voor een grote mate van zekerheid door:*
 - *het onderzoeken van de kredietwaardigheid van opdrachtnemers in relatie tot de maatschappelijke betrouwbaarheid van dergelijke opdrachtnemers;*
 - *het schriftelijk overleggen van een bankgarantie door de opdrachtnemer aan de gemeente;*
 - *de raad schriftelijk te informeren over de wijze waarop het college het risicomanagement gaat toepassen in het betrokken project;*
 - *in VDG-verband een 'zwarte lijst' aan te leggen van onbetrouwbaar gebleken ondernemers, waaromtrent de gemeenten afspreken en bekend maken dat zij daarmee de eerste vijf jaar geen zaken doen; hierbij kan ook de VNG worden betrokken,*

en gaat over tot de orde van de dag.

Spreker vervolgt zijn betoog met de vaststelling dat de raad akkoord moet gaan met het collegevoorstel. Er is immers geen weg terug meer mogelijk. Er kan wél wat worden toegevoegd. In het kader van het Atalanta-project is gesproken over het doen van grote infrastructurele investeringen; daarover komt straks nog een motie, mede ondertekend door de GroenLinks-fractie, om de toekomst aan te kunnen. Zij wil bij dezen een suggestie doen: bouw boven de parkeergarage een hoogstandje, een cultureel drieluik, een

kwartier of een kulturhus waarin bijvoorbeeld CQ, een poppodium en de bibliotheek een centrale plaats krijgen en daarbij een duidelijke link te leggen met het Atalanta-project. Spreker neemt graag reacties op deze suggestie.

De heer Schoo wil bij dit raadsvoorstel op twee punten ingaan:

1. het handelen van het college richting projectontwikkelaar;
2. het voorstel dat nu voorligt.

Voorts heeft de DOP-fractie nog een aantal vragen.

* Het handelen van het college richting projectontwikkelaar.

De fractie vindt het meer dan merkwaardig dat een projectontwikkelaar het centrum al overhoop mag halen door te beginnen met de bouw, zonder dat de financiering rond is. Volgens haar is dat ongewenst en het probleem waar de gemeente nu mee zit, laat dit ook zien. Het signaal dat aan derden wordt gegeven is: rommel maar wat aan; als u er niet uitkomt, springt de gemeente wel in door het project over te nemen! De zorg van de fractie is: gaat de gemeente straks ook het dierenpark overnemen als halverwege de bouwwerkzaamheden het geld op is? En zo kan nog wel een aantal projecten worden bedacht waar in de komende tijd een dergelijke situatie kan ontstaan.

In het geruchtencircuit bestonden al lange tijd vraagtekens bij de kredietwaardigheid van de projectontwikkelaar. Zoals wel vaker, blijken geruchten betrouwbaarder dan de informatie van het college. De DOP-fractie was dan ook verheugd toen zij vernam dat de CDA-fractie het voornemen had te vragen om een onafhankelijk extern onderzoek. Het voornemen van sprekers fractie was de CDA-fractie hierin vandaag te steunen. Echter, vandaag vóór en in de raadsvergadering was te horen dat bij de CDA-fractie de behoefte aan een onderzoek na het lezen van de stukken niet meer leeft. Waarschijnlijk heeft genoemde fractie andere stukken gekregen dan de DOP-fractie. Het antwoord op de vraag van de CDA-fractie of de gemeente had kunnen weten of de projectontwikkelaar over voldoende financiële middelen beschikte, heeft spreker in de stukken niet kunnen vinden. Een toets op de kredietwaardigheid door het college evenmin. De vraag aan de CDA-fractie is dan ook: waar hebt u gelezen dat het college vooraf heeft gecontroleerd of de projectontwikkelaar voldoende kredietwaardig was? Wat was de uitkomst en kan de DOP-fractie de betrokken stukken ook krijgen?

De heer Wilms merkt op dat dit niet in de stuk-

ken staat. Hoe het zit, heeft de fractie gewoon ambtelijk opgevraagd.

De heer Schoo begrijpt dat de CDA-fractie dit heeft geconstateerd.

De heer Wilms heeft opgevraagd of er een protocol is om te screenen. Die blijkt er niet te zijn.

De heer Schoo stelt vast dat de heer Reitsma, lid van de CDA-fractie, een paar wijze woorden heeft gesproken, namelijk dat de kredietwaardigheid kan worden gecheckt aan de hand van openbare stukken of op basis van een BIBOB-procedure. Spreker begrijpt dat de heer Wilms daarnaar niet heeft gevraagd.

De heer Wilms bevestigt dit.

De heer Schoo zegt dat de DOP-fractie vindt dat er wél een extern onderzoek moet komen. Het belangrijkste doel is: voorkomen van situaties als deze in de toekomst. Inzicht in wat goed of fout is gegaan en wat beter kan, is van groot belang. De fractie dient daarom een motie in. Deze motie luidt als volgt:

De gemeenteraad van Emmen, in vergadering bijeen op 26 februari 2009,

gehoord de beraadslaging over raadsvoorstel bouw parkeerkelder Willinkplein, agendapunt B3 (RA09.0021);

constaterende:

- ***dat het zelf financieren en exploiteren van een parkeerkelder Willinkplein niet past in het gemeentelijk beleid, zoals eerder vastgesteld;***
- ***dat het voorliggende voorstel geen beleidskeuze is, maar een noodsprong, mede veroorzaakt door verschillende keuzes en handelingen van het college;***

overwegende:

- ***dat onduidelijk is of de situatie die nu is ontstaan, had kunnen worden voorkomen;***
- ***dat herhaling van noodsprongen als deze voor andere projecten in de toekomst zoveel mogelijk moeten worden voorkomen;***

verzoekt het college:

- ***een extern en onafhankelijk onderzoeksbureau een onderzoek te laten instellen om het hele proces zoals dit bij dit proces is verlopen in kaart te brengen en hierbij antwoord te geven op de vraag of, en zo ja, hoe een situatie van gedwongen overname***

van de reeds in aanbouw zijnde parkeerkelder Willinkplein had kunnen worden voorkomen en op welke momenten.

- *een extern bureau een advies te laten uitbrengen over hoe bij toekomstige projecten kan worden voorkomen dat de gemeente reeds in aanbouw zijnde projecten min of meer gedwongen moet overnemen of andere noodoplossingen moet realiseren;*
- *het externe bureau een oordeel te laten geven over de correctheid van het verlenen van de vergunning aan dit project en deze projectontwikkelaar,*

en gaat over tot de orde van de dag.

De heer Dijkgraaf vraagt waarom de heer Schoo kiest voor een extern bureau en niet voor de rekenkamercommissie.

De heer Schoo denkt, met alle respect voor de rekenkamercommissie, dat het nu gaat om een vrij fors financieel onderzoek. De deskundigheid moet derhalve buiten de raad worden gezocht. Er is wel aan de rekenkamercommissie gedacht, maar de fractie heeft gekozen voor een onafhankelijk extern onderzoek. Zij wacht daarvan wat meer expertise dan van de rekenkamercommissie. Het is natuurlijk niet de bedoeling de leden van de rekenkamercommissie hiermee te beledigen.

De heer Hoekstra merkt op dat een extern onderzoeksbureau niet per definitie onafhankelijk is. Immers: wiens hand men voedt, wiens woord men spreekt! Hij zou dus zeggen: laat de raad, i.c. de rekenkamercommissie dit doen.

De heer Schoo zegt dat dit ook kan. Hij heeft weleens gezegd dat hij het college niet helemaal vertrouwt, maar hij is wél zo ver dat hij geen trucjes van het college verwacht. Dat vertrouwen heeft hij wel in het college.

De heer Arends meent te hebben gehoord dat de heer Schoo zei dat de gemeente steeds weer projecten moet overnemen die niet afgemaakt zijn.

De heer Schoo merkt op te hebben gezegd dat in de toekomst te willen voorkomen.

De heer Arends gaat het om de woorden 'steeds weer'. Welke andere voorbeelden zijn er na dit nog meer geweest?

De heer Schoo bedoelde dat in de toekomst niet steeds weer projecten door de gemeente moeten worden overgenomen.

* Het voorstel dat het college aan de raad voorlegt.

Het college geeft aan dat het huidige voorstel de beste optie is uit een aantal alternatieven. De DOP-fractie vindt dit moeilijk te beoordelen. Het college komt met een voorstel dat volgens de fractie verder gaat dan wat er nu staat. Het financiële plaatje kan ook ongunstiger uitvallen dan de rekensom die in het voorstel staat, alleen is daarover niets terug te vinden. Naar de mening van de fractie heeft een parkeertarief van € 1,75 in de parkeerkelder ook gevolgen voor de parkeertarieven op andere plekken in het centrum. Niemand gaat voor € 1,75 per uur parkeren als men even verderop ook voor € 1,- kan parkeren.

De heer Dijkgraaf tekent hierbij aan: behalve als het elders vol staat!

De heer Schoo zegt dat mensen hier op de penning zijn. Hij denkt dus dat zij kiezen voor een parkeerplaats waarvoor ze slechts € 1,- hoeven te betalen.

Het voorliggende voorstel is een spoedklus. Daarin is echter geen risicoparagraaf te lezen waarin wordt aangegeven wat de gevolgen zijn als er vandaag ja wordt gezegd. Waarschijnlijk zal het college in eerste termijn aangeven dat er wel spoed bij zit. De fractie zal dit dan niet serieus nemen. Als dit zo is, had het college dit maar in een risicoparagraaf moeten zetten. En de DOP-fractie past ook voor het ontstaan van een politieke cultuur waarin met regelmaat voorstellen komen in de zin van: hier heb je als gemeenteraad een voorstel van € 15 miljoen of meer en 300 pagina's dossier of meer, je hebt zes dagen de tijd om ze te lezen en dan moet je maar gewoon ja of nee zeggen!

De fractie heeft nog antwoorden op vragen nodig om het dossier verder te kunnen bestuderen.

1. Welk bedrag wordt in 2009 meegenomen, dit mede rekening houdend met het feit dat 2009 geen opbrengsten zal opleveren, en welk bedrag in de jaren erna? Is het bedrag van € 1,024 miljoen dan gewoon een netto verliespost voor de begroting 2009?
2. Kan het onderscheid van kosten 2009 en 2010 en verdere jaren gewoon in het raadsvoorstel en het besluit worden verwerkt?
3. Is het rentepercentage waarmee gewerkt wordt een vast percentage voor 40 jaar?

De heer Arends informeert of de heer Schoo het beleid voor activering van investeringen in de gemeente kent.

De heer Schoo kent dat niet.

De heer Arends merkt op dat dit door de gemeenteraad vastgesteld beleid is. Dit gaat er van uit dat projecten in exploitatie worden genomen zodra ze worden opgeleverd. Kortom: voor 2009 hoeft de heer Schoo zich geen zorgen te maken.

De heer Schoo dankt de heer Arends voor deze informatie. Hij had zijn vraag aan het college gesteld, maar hij heeft er nu reeds antwoord op.

De heer Arends memoreert dat aan het begin van de avond iets is gezegd over dualisme. Welnu, dat houdt in dat het debat gaat tussen de raadsfracties onderling. Hij doet daar met liefde aan mee!

De heer Schoo doet dat eveneens, maar moet toch vaststellen dat het college dit raadsvoorstel op de agenda heeft geplaatst. Vandaar dat hij zich richtte tot het college, met alle respect voor de heer Arends.

De voorzitter wijst er op dat het college aan het presidium heeft verzocht het voorstel op de agenda te zetten.

De heer Schoo repliceert dat het college er dus om heeft gevraagd.

De voorzitter tekent aan dat het presidium in het verzoek van het college heeft bewilligd.

De heer Schoo spreekt bij dit raadsvoorstel toch maar het college aan, want door diens toedoen is het voorstel op de agenda gekomen. Hij had nog een vierde vraag:

Wanneer krijgt de raad de consequenties op papier van een parkeerkelder Willinkplein met een tarief van € 1,75, alsmede de gevolgen die dit heeft voor de parkeertarieven op andere locaties in de gemeente?

Tot slot: de DOP-fractie wil vandaag geen definitief ja of nee zeggen. Wil het college vandaag toch een antwoord, dan is dat gewoon nee en stemt de fractie dus tegen.

De voorzitter informeert of het college bereid en in staat is meteen te antwoorden dan wel of eerst een schorsing wordt gewenst.

Wethouder Holman lijkt het goed een schorsing in te lassen om de reacties van de beide collegeleden af te stemmen.

De voorzitter kan zich dat voorstellen en schorst de vergadering.

Schorsing.

De voorzitter heropent de vergadering en geeft namens het college allereerst het woord aan wethouder Holman.

Wethouder Holman wil beginnen met een stukje geschiedenis, want dunkt dat dit wel nodig is in deze discussie.

Hij constateert dat het hele gedoe rond het Willinkplein al van november 2003 dateert. Al in die tijd is in het toenmalige college over dit onderwerp gesproken. Het ging toen om de ontwikkeling van een woontoren, winkels en een parkeergarage. Met de discussies hierover is dus al geruime tijd verstreken. Uiteindelijk is in het Bestuursprogramma van dit college opgenomen dat wordt gekozen voor ondergronds parkeren in Emmen. Bekeken is of een parkeerkelder onder de plek van Big Fun zou moeten worden gegoten in de vorm zoals waaraan indertijd werd gedacht: een parkeerkelder voor de bewoners. Vervolgens is de vraag opgekomen of het mogelijk zou zijn de parkeerkelder uit te breiden. In de ontwikkelingsovereenkomst van 10 juli 2006 is te zien dat er toen al sprake was van extra parkeerruimte, en wel 220 plaatsen voor openbaar gebruik. Vanaf dat moment is gestart met een onderzoek om te bezien hoe dit zou kunnen worden gerealiseerd: door de gemeente zelf of gekoppeld aan de woontoren en de bedrijfsruimtes? Dat heeft tot 25 april 2008 geduurd. Toen heeft het college besloten over te gaan tot het bouwen van een parkeergarage met 220 extra parkeerplaatsen. Op dat moment is voor het eerst gesproken over de vraag welke financiële dekking daar bij zou horen. Spreker neemt aan dat iedereen beseftte dat, waar in 2006 was afgesproken over te gaan tot ondergronds parkeren, dit niet voor dezelfde prijs zou kunnen als bovengronds, dus dat er een ander tarief uit zou komen dan de ene euro dat op dat moment werd gevraagd voor parkeren op het Willinkplein.

Mevrouw Houwing-Haisma merkt op dat tijdens de algemene beschouwingen in november 2008 is gesproken over de parkeertarieven. Toen heeft zij wethouder Holman toch echt horen zeggen dat er sprake zou zijn van een geringe verhoging van de parkeertarieven. Nu geldt een parkeertarief van € 1,- per uur en bij een parkeerkelder wordt gegaan naar € 1,75 per uur. Hoe valt dit te rijmen met de eerdere uitspraak van de wethouder? Hij wist toen al dat voor ondergronds parkeren werd gesproken over € 1,75, oftewel een verhoging van 75%. Dat noemt de VVD-fractie geen geringe verhoging.

Wethouder Holman zegt dat op dat moment

werd gesproken over een bedrag tussen € 1,35 en € 1,75. Hij komt hierop straks in het kader van de parkeernota terug en denkt dat het dan een stuk duidelijker wordt. En tussendoor even: de meesten hier zullen ongetwijfeld weten dat een parkeerplaats bovengronds € 16.000,- kost en bovengronds bijna € 30.000,-. Zet men die twee bedragen tegen elkaar af, dan heeft men het over iets anders dan 75% verhoging.

In 2008 is afgesproken aan te haken bij de bouw van de woontoren door De Boer Vastgoed, respectievelijk d'Haan Vastgoed. Tevens is toen de vraag aan de orde komen: gaan we dat als gemeente zelf doen of laten we dit door d'Haan doen? Spreker meent dat van de kant van de BGE-fractie is gezegd dat het college geen eigen garage wilde. Daarover is wél gesproken, doch de aanbidding van d'Haan was dusdanig hoog dat dit volgens het college niet verantwoord was. In elk geval zou hij niet weten hoe hij een tarief zou kunnen rekenen voor 220 parkeerplaatsen ad € 11,5 miljoen. Daarbij zou het tarief volgens hem uitkomen op ongeveer de prijs die op Schiphol moet worden betaald, en dat lijkt hem zeker niet goed. Die prijs ligt immers ver boven € 1,75, namelijk € 3,- à € 3,50. Daarvoor is niet gekozen. Hij denkt dat mevrouw Houwing dit ook niet zou hebben geaccepteerd.

Mevrouw Houwing-Haisma zegt dat nu is gekozen voor een tariefverhoging van 75% ten opzichte van de huidige parkeertarieven. Dat lijkt haar al meer dan genoeg. De wethouder doet het nu vóórkomen alsof hiermee een hele slag is geslagen door niet op het bod van € 11,5 miljoen in te gaan.

Wethouder Holman vindt dit ook. Het zou hem niet in dank zijn afgenomen. Gelukkig is het zover niet gekomen. Het college heeft namelijk gezegd: dit bod kunnen we niet accepteren, dus we vragen of u zelf deze kelder wilt bouwen en exploiteren. Het bedrag van € 1,75 bleek nodig als onderbouwing richting Fortis. Dit bedrag was voor drie jaar afgesproken. Nadien, omstreeks augustus 2008, kwam de mededeling van d'Haan dat Fortis de zekerheid wilde oprekken, dus in feite het contract wat de termijn van drie jaar betreft wilde openbreken, omdat een zekerheid voor vijf tot tien jaar werd gewenst. De vraag werd bij het college neergelegd of het daartoe bereid was. Zou dat het geval zijn, dan zou daarmee ook het bedrag van € 350.000,- worden opgerekt. Gerekend over tien jaar zou dit dus neerkomen op € 3,5 miljoen. Het college heeft zich de vraag gesteld wat voor risico's het in zich zou dragen als daarop zou worden ingegaan. Het moment waarop het college daarover een besluit

wilde nemen, was precies het moment waarop Fortis richting d'Haan aangaf sowieso niet meer te voelen voor deze investering. Met andere woorden: het is dus nooit gekomen tot een besluit over het wel of niet akkoord gaan met een termijn van vijf of tien jaar. Het een en het ander heeft elkaar nét gekruist.

De heer Van der Weide hoorde de wethouder zeggen dat een termijn van tien jaar € 3,5 miljoen zou betekenen en gerekend over vijf jaar € 350.000,-, dus ongeveer € 70.000,- per jaar. Dat bedrag doorrekenend komt spreker uit op € 700.000,- in tien jaar. Kan de wethouder het verschil tussen € 3,5 miljoen en € 700.000,- toelichten?

Wethouder Holman meent dat in het contract een zekerheid zat van jaarlijks € 350.000,-. Dat bedrag maal tien is volgens hem € 3,5 miljoen.

De heer Van der Weide wil de wethouder dan toch aanraden pagina 3 van de brief van 22 september eens na te lezen. Daarin staat namelijk het bedrag van € 70.000,- per jaar, en dat is toch een heel ander bedrag dan de wethouder noemde. Als het bedrag van € 350.000,- ook als uitgangspunt is genomen in de brief van september, in plaats van € 70.000,-, verklaart dat misschien de beslissing om niet garant te staan.

Wethouder Holman zegt dat het misschien een fout van zijn kant is. Om te zien of dit zo is, zou hij de brief er bij moeten pakken. Dat doet hij op dit moment maar niet, want dan zou er opnieuw moeten worden geschorst.

De heer Van der Weide zal toch wel graag zien dat de wethouder dit vóór de tweede termijn even goed uitzoekt om de raad een correct antwoord te kunnen geven.

Wethouder Holman zal de brief raadplegen en er straks op terugkomen. Het is overigens nog maar de vraag of dit relevantie heeft; hijzelf denkt dat dit op het betrokken moment níét relevant is geweest voor het college, want dit had nog geen besluit genomen of het met de vijf of eventueel tien jaar akkoord zou willen gaan.

De heer Van der Weide stelt vast in de brief ook staat dat het project zodoende veilig kon worden gesteld. De wethouder vindt dit niet relevant, doch de BGE-fractie vindt dat wél.

Wethouder Holman kan de heer Van der Weide verzekeren dat met een verlening van de termijn naar vijf of tien jaar het project níét was veilig-

gesteld. Wat dit betreft moet hij de heer Van der Weide teleurstellen. Als deze denkt dat dit wél zo is, wordt er volgens spreker een gigantische inschattingsfout gemaakt.

Mevrouw Houwing-Haisma vraagt of zij uit de woorden van wethouder Holman moet begrijpen dat er dan meer argumenten waren dan uit de stukken is op te maken.

Wethouder Holman heeft dat niet gezegd. Hij heeft willen aangeven dat het om andere bedragen gaat als van drie jaar naar vijf of tien jaar wordt gegaan.

Mevrouw Houwing-Haisma hoorde de wethouder zeggen dat zelfs met die garantstelling het project nog niet veilig zou zijn gesteld. Dat impliceert dat er nog andere moeilijkheden waren. Zij heeft daar geen kennis van, de wethouder misschien wel.

Wethouder Holman denkt dat mevrouw Houwing niet goed heeft geluisterd, want heeft gezegd dat het op het moment waarop de gevraagde garantstelling had moeten worden afgegeven al mis was met de verstrekking van gelden door Fortis. De garantstelling betekende op dat moment dus al geen redding meer.

De heer Van der Weide constateert dat de wethouder in twijfel trekt of het project op de aangegeven wijze veilig had kunnen worden gesteld. Echter, op dezelfde pagina 3 staat dat wanneer de bank aangeeft als kredietverstrekker te willen optreden maar onder de voorwaarde dat de gemeente een garantie verstrekt voor de inkomsten van de parkeergarage, niet voor drie, maar voor vijf jaar, dit een mogelijke keuze voor het college zou zijn om het project veilig te stellen. Het staat zwart op wit!

Wethouder Holman heeft ook niets anders gezegd, alleen dat het college nooit zover is gekomen daarover een besluit te nemen.

De heer Arends is van mening dat twee zaken door elkaar worden gehaald: enerzijds de vergoeding die door de gemeente moet worden betaald aan d'Haan voor de 220 parkeerplaatsen, gebaseerd op een bezettingsgraad – anderzijds dat wanneer die bezettingsgraad een aantal procenten afwijkt, de vergoeding gaat naar € 70.000,- per jaar, over vijf jaar gerekend dus € 350.000,-. Deze getallen gaan hier elk een eigen leven leiden.

De voorzitter heeft de wethouder horen zeggen

dat het college op een gegeven moment niet meer aan een afweging is toegekomen, omdat het toen met Fortis al gebeurd was.

Wethouder Holman gaf al aan dat het moment in augustus een cruciaal moment was vanwege de vraag die nog niet beantwoord was. Nadat Fortis aan d'Haan liet weten zich sowieso terug te trekken ten aanzien van de financiering is het college niet meer toegekomen aan het beantwoorden van die vraag. Het had echter niet uitgemaakt als er wél een besluit was genomen. Tevens is van belang dat de vraag van Fortis niet aan de gemeente was gericht, want die is via d'Haan tot de gemeente gekomen. Daarop heeft het college besloten eerst te bekijken of de vraag wel relevant en terecht was. Zoals gezegd, is het college daaraan niet toegekomen, maar spreker weet niet of dit de redding zou zijn geweest. Dat zal waarschijnlijk nooit bekend worden. Wel is bekend dat d'Haan ergens in oktober bij de gemeente kwam met een financieel probleem en met de vraag of de gemeente bij de oplossing ervan zou kunnen helpen. Daarop is gezegd dat het college natuurlijk wilde bekijken of er mogelijkheden waren om de zaak vlot te trekken. Al heel snel werd duidelijk dat het vlot trekken zou betekenen dat de gemeente zelf initiatieven zou moeten nemen. Op dat moment waren er al allerlei verhalen over het stilgelegde werk en de hervatting daarvan. Vervolgens kwam het retentierecht van Bouwmaatschappij Hegeman eroverheen en ging het om de vraag hoe dat was op te lossen. Dat zou alleen kunnen door het maken van een keuze tussen de volgende twee mogelijkheden:

- met elkaar komen tot overeenstemming over het overnemen en afbouwen van het project door de gemeente en nagaan wat de relatie Hegeman/d'Haan voor de gemeente zou kunnen betekenen;
- niets doen en de boel de boel laten, wat zou hebben geleid tot een faillissement.

Voor het laatste is bewust niet gekozen. Een faillissement geeft zo'n grote onzekerheid dat spreker zijn hand er niet voor in het vuur had willen steken dat er vóór de zomer van dit jaar verder kon worden gebouwd. Dit had waarschijnlijk heel veel negatieve effecten gehad op de hele ontwikkeling in het centrum van Emmen die nog moest volgen. Derhalve heeft het college er voor gekozen te proberen er met elkaar uit te komen, maar dan wel binnen een bepaalde budgettering. Spark B.V. is gevraagd een herberekening te maken om duidelijk te krijgen wat het zou betekenen als de gemeente het project overneemt, er van uitgaande dat er niet op de parkeergarage gebouwd wordt en er meer parkeerruimte komt:

ongeveer 370 plaatsen in plaats van 220. Wat eveneens een rol speelde, was dat d'Haan uitging van een bezetting van 60%. Om meer zekerheid in te bouwen, heeft het college er bewust voor gekozen uit te gaan van 50 à 51%. Met het oog op de exploitatie ziet spreker uiteraard liever dat er iets meer binnenkomt dan minder.

De berekening die is gemaakt, heeft plaatsgevonden in overleg met d'Haan. Deze heeft ook zelf nog een berekening laten uitvoeren door Troostwijk, waarin was te zien dat de beide bedragen heel dicht bij elkaar lagen. Op basis daarvan kreeg het college het idee dat een en ander realistisch was.

Over het tarief van € 1,75 nog het volgende. Omdat dit ook in het contract met d'Haan zat, is dit gebruikt als rekenmodel. Van het tarief van € 1,75 zal men spreker nog niet horen zeggen dat dit ook het tarief wordt voor de parkeerkelder en de overige parkeermogelijkheden in Emmen. Over de tarifiering zal worden gesproken als de parkeernota er is.

Mevrouw Houwing-Haisma heeft het misschien niet goed begrepen, doch meent dat het bedrag van € 1,75 is gebruikt om de parkeergarage exploitabel te maken. De wethouder kan nu wel zeggen dat het tarief straks misschien wel € 1,35 wordt, maar dan zal het verschil toch ergens moeten worden bijgepast.

Wethouder Holman wilde dit nét gaan uitlegen.

Het gaat nu puur om een parkeerkelder. Er van uitgaande dat d'Haan met € 1,75 werkte, heeft het college dat ook gedaan. Met d'Haan was ook afgesproken dat de gemeente de mensen € 1,35 zou laten betalen, omdat het er bijna van overtuigd is dat dat tarief ook exploitabel is. Alleen had d'Haan voor diens zekerheid voor drie jaar € 1,75 nodig. Dat risico heeft het college genomen en gezegd: wij geven u de zekerheid dat u drie jaar lang € 1,75 krijgt en daarna gaat u gewoon mee in de tarifiering die de raad vaststelt! Het is immers niet aan het college, maar aan de raad om de tarieven vast te stellen. Als dat daarna op een gegeven moment € 1,40 zou zijn, zou d'Haan eveneens € 1,40 krijgen. Hopelijk zal de parkeernota in april/mei in de commissie aan de orde worden gesteld; de nota ligt in concept gereed. Daarin worden ook tarieven genoemd waarover zal kunnen worden gediscussieerd.

De heer Van der Weide reageert op het voorbeeld dat het tarief € 1,40 wordt. Dit zou dan een verlaging betekenen. Echter, in de brief gericht aan d'Haan Vastgoed van 25 april 2008 staat dat zodra de vergoeding voor parkeren in de kelder

gelijk is aan het gemeentelijk tarief, die meestijgt met de verhoging. Geldt dit alleen bij een verhoging of ook bij een verlaging?

Wethouder Holman antwoordt dat als de raad € 1,35 heeft vastgesteld en na drie of vier jaar besluit tot € 1,40 of € 1,45, de vergoeding daarin meegaat. Het college neemt het risico om drie jaar lang € 1,75 te geven, terwijl de gemeente zelf slechts € 1,35 binnenkrijgt – het risico voor d'Haan is dat diens tarief na die tijd naar beneden gaat. Dat is misschien ook de reden geweest waarom Fortis een langere periode wilde. Het moment waarop Fortis definitief van financiering afzag, was 20 oktober, een week nadat de vraag aan de orde was of de gemeente al dan niet met d'Haan in zee wilde gaan. De discussie daarover heeft er toe geleid dat het college op 24 december dacht een *deal* te hebben met d'Haan over € 14,75 miljoen. Helaas moest het college tussen de Kerst en Nieuwjaar vernemen dat d'Haan zich eenzijdig terugtrok. Dat was een domper, niet alleen voor de onderhandelaars, maar ook voor het hele college en de mensen die in het centrum werkzaam zijn. Er moest toen opnieuw worden onderhandeld, wat er alleen maar toe leidde dat de bedragen omhoog gingen. Dat wilde het college niet, maar op een gegeven moment heeft het toch gezegd dat een en ander toch maar moest worden uitgewerkt. Gelukkig is uiteindelijk toch weer op het bedrag van € 14,75 terechtgekomen. Duidelijk was immers dat als dit niet zou worden gedaan, dit heel negatieve gevolgen zou kunnen hebben voor beide partijen, want natuurlijk had d'Haan ook geen belang bij een faillissement, en dat dreigde als zou worden vastgehouden aan een ander bedrag dan het bedrag dat partijen in feite al overeen waren gekomen.

Spreker heeft er alle begrip voor dat raadsleden het heel vervelend vinden als zij op het laatste moment nog een heel pak papier hebben gekregen om op basis daarvan een besluit te nemen. Voordien is geprobeerd het seniorenconvent bij te praten over de stand van zaken, omdat werd voorzien dat het weleens heel kort dag zou kunnen worden om vóór 28 februari een besluit te nemen. Ook het college heeft geworsteld met informatie die op het laatste moment nog binnenkwam en op basis waarvan het zelf een besluit moest nemen. Gelukkig is alles toch gelukt, niet alleen voor het college en voor de raad, maar ook voor de Emmense samenleving, die echt zit te wachten op een definitief resultaat. Uitstel zou in elk geval niet leiden tot een beter resultaat, want spreker zou niet weten wat er nog zou kunnen veranderen. Hij betwijfelt ook ten zeerste of het tot een ander besluit zou komen als de raad

de gelegenheid zou hebben er nog wat dieper in te duiken, doch dat moet elke fractie maar voor zichzelf beoordelen.

Spreker meent hiermee een reactie te hebben gegeven op de gestelde vragen en gemaakte opmerkingen. Zoals gezegd, zal over de tarieven een definitief besluit worden genomen bij de behandeling van de parkeernota, doch dit zal niets veranderen aan het bedrag dat vanavond wordt voorgelegd ten behoeve van de voortgang van de bouw van de parkeerkelder. Een onderdeel daarvan is het vast te stellen tarief. Of dat € 1,75 zal zijn, € 1,35 of iets daartussenin, kan hij op dit moment niet beoordelen, en denkkelijk niemand, want daarvoor zal in beeld moeten zijn welke parkeergarages er zijn, welke parkeergelegenheid er bovengronds is, wat parkeren bovengronds moet kosten en wat ondergronds. De discussie daarover zal met elkaar worden gevoerd.

De heer Reitsma constateert dat in het ontwerpbesluit wordt gesproken over een krediet van € 14,75 miljoen en € 1,024 miljoen aan exploitatielasten, te dekken uit de opbrengsten van het parkeren in de parkeerkelder Willinkplein. Bedoelt de wethouder nu te zeggen dat het college het even loslaat dat een en ander is gebaseerd op € 1,75? De dekking daarbij is immers hoger dan voor € 1,024 miljoen. Zou het tarief op € 1,35 worden gesteld, dan zou worden uitgekomen op dik acht ton. Doe je het heel precies, dan moet worden gezegd dat de dekking is gebaseerd op een parkeertarief van € 1,75. Als nu kan worden gesproken over een lager tarief, dan is de dekking wat minder valide dan de wethouder deed vóórkomen.

Wethouder Holman zegt dat het er aan ligt hoe wordt gerekend. Als je wilt proberen voor nog te bouwen parkeerkelders tot een ander tarief te komen, ontstaat er een soort egalisatie; dan heft het één het ánder op en ontstaat er een gemiddeld tarief. Linksom of rechtsom: deze garage zal iets duurder zijn dan andere garages. Dat heeft te maken met de onderliggende problematiek. Men kan daar moeilijk over doen, maar dit is gewoon een gegeven. Als de situatie die zich nu heeft voorgedaan de gemeente niet was overkomen, had deze parkeergarage misschien wel wat goedkoper kunnen zijn. Dan zou er ook bovenop zijn gebouwd. Wat nu in het bedrag zit, is eveneens een deel van de kosten van de grond.

Mevrouw Houwing-Haisma vraagt of zij het goed begrijpt dat de wethouder zegt dat de dekking wordt uitgesmeerd over het totaal van het parkeergebeuren in de gemeente, waardoor er een verdunning optreedt. Als dat zo is, moet het

college toch even naar zijn ontwerpbesluit kijken, want daaruit staat: "een krediet ad € 14,75 beschikbaar te stellen en de hieruit voortvloeiende exploitatielasten ad € 1.024 miljoen te dekken uit de opbrengsten van het parkeren in de parkeerkelder Willinkplein". Eigenlijk zegt de wethouder nu wat anders.

Wethouder Holman zegt nu inderdaad wat anders, maar wijst er op dat het thans in feite niet anders is dan wat er nu ligt. De egalisatie kan niet eerder worden toegepast dan wanneer de raad besluit tot andere parkeertarieven. Hij moet nu uitgaan van de gehanteerde rekenmethode. Op dit moment wordt uitgegaan van het tarief van € 1,75, anders is nooit uit te komen op het bedrag van € 14,75 miljoen.

Mevrouw Houwing-Haisma merkt op dat dan toch het ontwerpbesluit moet worden aangepast.

De voorzitter verduidelijkt dat vanavond wordt besloten over het beschikbaar stellen van het krediet en over het dekken daarvan uit de exploitatie. Thans is niet de parkeernota aan de orde; als die wél aan de orde is, kan de raad een aangepast besluit nemen, maar het totaal aan kosten voor parkeren zal door het tarief moeten worden opgebracht.

De heer Moinat heeft een antwoord van de wethouder gemist. Deze heeft iets gezegd over het momentele tarief in het centrum, € 1,-. Hierbij de vraag: is dat een marktconform tarief?

Wethouder Holman antwoordt dat dit tarief voor bovengronds parkeren door de raad is vastgesteld.

De heer Moinat heeft ook nog geen antwoord gekregen op de vraag over de gemiddelde bezettingsgraad, die teruggaat van 60 naar 51%.

Wethouder Holman roept in herinnering te hebben gezegd dat er bij de berekening een veiligheidsmarge is ingebouwd. Zou zijn uitgegaan van 60%, dan zou op een heel ander bedrag zijn uitgekomen. Als wordt uitgegaan van 51%, wordt de kans van slagen een stuk groter.

De heer Moinat vraagt: waarom geen 50%, maar 51%?

Wethouder Holman antwoordt dat dit te maken heeft met de rekenmethode die Spark gebruikt. Er is om 50% gevraagd en Spark is op 51% uitgekomen.

De heer Moinat veronderstelt dat het gaat om een psychologische prijs: € 4,99 in plaats van € 5,-!

Wethouder Holman vermoedt dat het zo ligt.

De voorzitter informeert of dit niet is gebaseerd op ervaringsgegevens.

Wethouder Holman denkt dat dit zo kan zijn.

De voorzitter meent dit ergens in de stukken te hebben gezien.

Wethouder Holman zegt dat dit zou kunnen. Hij heeft alle stukken niet in het hoofd.

De voorzitter maakt hieruit op dat het college niet naar zich toe heeft gerekend. Hij geeft vervolgens het woord aan wethouder Sleeking.

Wethouder Sleeking wil nog ingaan op diverse elementen die in de betogen van de fracties naar voren zijn gekomen. Hij doelt dan op zaken als kredietwaardigheid, onderzoek, economische haalbaarheid, bankgarantie en dergelijke, zaken waarover boeiende interruptiedebatten zijn gevoerd. Hij zal proberen wat in deze casus de positie van het college is geweest, aangezien dit van belang is om te begrijpen op welke manier is geprobeerd een en ander af te wikkelen. Tegelijkertijd zou dat iets kunnen aangeven voor discussies die de raad in de toekomst zou kunnen voeren over de vraag: als je als gemeente met bepaalde bouwprojecten te maken krijgt, hoe ga je dan om met de kredietwaardigheid van initiatiefnemers?

Als het gaat om gemeentelijke bouwprojecten, komt spreker meteen terecht bij problemen, want wat is een gemeentelijk bouwproject? Betreft het een gemeentelijk bouwproject van € 1 miljoen, dan denkt hij dat het in het merendeel gaat over bouwprojecten van anderen die wel of niet passen in een bestemmingsplan. Is er sprake van een project dat binnen zo'n plan past, dan is economische haalbaarheid of kredietwaardigheid simpelweg niet aan de orde. Als iemand vraagt wat dan ook maar te mogen bouwen en dit past binnen de bepalingen van het bestemmingsplan, heeft de gemeente maar één ding te doen: een bouwvergunning afgeven. De gemeente heeft geen enkele titel voor het plaatsen van vraagtekens bij welk onderdeel ook, zelfs al zou bekend zijn dat de aanvrager onvoldoende geld heeft om het project uit te voeren. Daar zijn voorbeelden van. Men kan daar anders over denken, maar in elk geval mist spreker binnen de portefeuille RO

elk instrument om in zulke situaties in te grijpen, als hij dat al zou willen.

Gaat het om de kredietwaardigheid bij projecten die niet in een bestemmingsplan passen < daar is dit project een voorbeeld van >, dan wordt gekeken naar de economische uitvoerbaarheid. De raad heeft in de afgelopen periode tal van bestemmingsplannen vastgesteld waarin een paragraaf economische uitvoerbaarheid staat. Het college en de raad hebben eigenlijk nooit een discussie gehad over de vraag of er wel een check is uitgevoerd. Meestal wordt een project beoordeeld op basis van rapporten die de initiatiefnemer aandraagt. In onderhavig geval is oor onafhankelijke adviesbureaus tot twee keer toe gecheckt of dit project wel of niet economisch uitvoerbaar is. Spreker heeft het dan over de periode 2005 en 2006; het laatste rapport dateert van 22 december 2006.

Met andere woorden: de economische uitvoerbaarheid is voor de gemeente bepalend. Die mag zij verlangen op basis van de Wet op de ruimtelijke ordening, maar een onderzoek doen naar de kredietwaardigheid van de initiatiefnemer is niet aan de orde. Het kan aan de orde zijn als je als gemeente (mede-)opdrachtgever bent, doch ook dat is bij dit project niet het geval. Het college heeft gezegd iets te willen huren en daarvoor een bepaalde prijs te willen betalen en dat is wat anders dan (mede-)opdrachtgever zijn. Er zijn natuurlijk allerlei procedures die zouden kunnen worden gevolgd, zoals ingevolge de Wet BIBOB. Die wet richt zich overigens op wat andere aspecten van betrouwbaarheid. Hoe dan ook, procedures worden op dit moment niet toegepast. Er worden wél aanbestedingsprocedures gevolgd, maar geen RO-procedures. College en raad kunnen nog eens goed kijken naar de vraag of dergelijke procedures hier zouden moeten of kunnen worden toegepast, doch geconstateerd moet worden dat in deze casus elke titel daarvoor ontbreekt. Dit betekent niet dat het college niet heeft gekeken naar dit soort zaken of niet gereageerd heeft op signalen die kwamen. Die zijn aanleiding geweest voor het opstellen van scenario's, waarover wethouder Holman al het een en ander heeft gezegd. Er is bijvoorbeeld gekeken naar een scenario dat zich zou ontwikkelen op het moment waarop de initiatiefnemer zou afstevenen op een faillissement: wat is dan de positie van de gemeente en wat kan dan worden gedaan? Dit is vanaf de zomer van 2008 regelmatig onderwerp van discussie geweest. Daarnaast speelt dat in de ontwikkelingsovereenkomst wel degelijk rechten en plichten zijn vastgelegd. Op het moment waarop de gemeente een positie moest innemen, november 2008, heeft het college een ingebrekestelling aan de

initiatiefnemer verzonden, waarin aangegeven is dat met elkaar een ontwikkelingsovereenkomst is gesloten en dat de initiatiefnemer daaraan heeft te voldoen op straffe van een boete van € 500.000,-.

Wat zou er gebeurd zijn als het college in de zomer van 2008 op basis van de signalen het bouwwerk zelf had stilgelegd, vooropgesteld dat het daarvoor een titel had, of de ontwikkelaar had verboden met de bouw te starten? Spreker denkt dat de gemeente dan op basis van de verwachtingen die waren gewekt een forse schadeclaim tegemoet had kunnen zien, gebaseerd op het niet bouwen van de parkeergarage, van winkelruimte en van een woontoren. Hij daagt iedereen uit daarbij een bedrag te noemen, doch hij heeft het maar niet gevraagd, want dat risico leek hem behoorlijk te groot. Op de momenten waarop het aan de orde was, heeft het college deskundigen en onafhankelijke adviesbureaus ingeschakeld en in de laatste fase ook advocaten die deskundig zijn op het gebied van het faillissementsrecht. Dit soort zaken is door het college dus wel degelijk bij de kop gepakt.

Weet de raad nu alles? Het college denkt die vraag met ja te kunnen beantwoorden. Besluit de raad tot het instellen van een nader onderzoek, dan is het college ten volle bereid alle gegevens die er verder nog zijn maar geheim, alsnog te verstrekken. Wat dit betreft dus geen enkele terughoudendheid.

Wat het onderwerp bankgarantie betreft: wanneer de gemeente betrokken is bij een bouwproject, vraagt het college bankgaranties van de ontwikkelaar voor die zaken waarvoor de gemeente uiteindelijk verantwoordelijk zal zijn. Als voorbeeld is het winkelcentrum Emmerhout te noemen. Niet alleen dit centrum wordt veranderd, maar er wordt ook een aantal flats gebouwd en eveneens wordt de openbare ruimte rond het hele project anders ingericht. De kosten bedragen ongeveer € 1 miljoen, en de gemeente heeft een bankgarantie van de ontwikkelaar voor dat bedrag. Stel dat deze voordien failliet gaat, dan moet de gemeente dit geld hebben om het project alsnog door anderen vlot te laten trekken en de openbare ruimte te kunnen financieren. De bankgarantie neemt af naarmate het project vordert en fasen ervan zijn uitgevoerd.

Een ander belangrijk punt is nog dat de gemeente niet met banken onderhandelt. Waar het gaat om de economische uitvoerbaarheid van zaken en een toets in het kader van het bestemmingsplan kan worden gedaan, zijn er altijd bureaus die de gemeente terzijde staat. Onderhandeling met banken is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer. Dat heeft in dezen ook een belangrijke rol gespeeld.

Spreker heeft het idee dat hiermee een aantal belangrijke aspecten op het gebied van de ruimtelijke ordening van een reactie is voorzien. Nogmaals, de bereidheid is er om met elkaar te kijken naar hoe in de toekomst dit soort thema's kan worden getackeld, maar hij wijst er bij voorbaat op dat de wettelijke mogelijkheden die de gemeente ten dienste staan uitermate beperkt zijn. Misschien zal dit onder invloed van landelijke wetgeving veranderen, want ook het rijk heeft met dit soort zaken te maken, maar dat moet worden afgewacht.

De heer Reitsma informeert wat voor invloed de verplichting de bouw vóór 1 april te starten heeft gehad, dit in verband met de herbouwplicht die de verzekering waarschijnlijk heeft opgelegd en de omstandigheid dat anders geen schadepenningen zouden worden uitgekeerd. Is dit van invloed geweest op de ontwikkelingsovereenkomst die is gesloten?

Wethouder Sleeking antwoordt dat dit niet van invloed is geweest op de manier waarop de overeenkomst is samengesteld, maar uiteraard wél op het tempo dat moest worden betracht om er voor te zorgen dat de bouw op een zo kort mogelijke termijn zou beginnen. Zoals wel vaker gebeurt, zijn af en toe wat kunstgrepen toegepast om net te doen alsof het project al was gestart. Als de eerste spa de grond maar in gaat, heb je genoemd belang in elk geval veiliggesteld. Dit heeft een grote rol gespeeld bij het tempo dat moest worden gehaald, nog afgezien van de belangen van de middenstand.

Spreker wil nog een afrondende opmerking maken over de positie van de bank. Hij herinnert zich nog heel goed dat de directie van Fortis uitermate ontstemd was toen hij een keer in een commissievergadering wat mededelingen deed over de betrouwbaarheid van Fortis, in welke vergadering vanuit de commissie werd gevraagd naar de situatie Willinkplein. In elk geval is het zo geweest dat dit project een van de 80 was die door Fortis in de periode tussen augustus en oktober zijn afgeblazen vanwege het feit dat er nog geen volledige overeenstemming was. Uit de omstandigheid dat eerst voor drie jaar en daarna voor vijf jaar en vervolgens voor tien jaar om een bankgarantie werd gevraagd, kan worden afgeleid dat de woorden van de heer Huttinga in dezen ten volle van toepassing waren.

Mevrouw Houwing-Haisma vraagt of er nog een reactie van het college komt op de ingediende moties. Zij begrijpt uit de woorden van wethouder Sleeking dat hij met de motie van de DOP-fractie geen moeite heeft. Ook wil zij nog

graag vernemen wat het college vindt van de GroenLinks-motie.

Wethouder Sleeking heeft reeds iets gezegd over de DOP-motie i.c. een extern onderzoek. Daaruit mag geen instemming worden afgeleid. Verder meent hij over de GroenLinks-motie te hebben aangegeven dat het hem niet verstandig lijkt daarover nu een besluit te nemen, alleen al omdat naar de definitie van een gemeentelijk project eens heel goed moet worden gekeken.

De voorzitter merkt op dat het antwoord vanuit het college ten aanzien van een onderzoek neutraal is geweest. Het college vindt dat door de raad moet worden besloten of een onderzoek gewenst is.

Wethouder Sleeking roept in herinnering te hebben gezegd dat als de raad hiertoe besluit, het college hieraan ten volle zal meewerken.

De voorzitter denkt dat het een probleem zou geven als het college dit niet zou doen! Wethouder Sleeking had het over geheime stukken, doch er zij op gewezen dat er voor de raad geen geheime stukken zijn. De raad heeft de beschikking over alle stukken, alleen ligt er een aantal ter inzage onder geheimhouding tot het moment waarop de parkeerkelder klaar is. Dit betreft de briefwisseling tussen advocaten en een overeenkomst, omdat daarin de belangen van andere bedrijven in het geding zijn. Er is ook gevraagd hoe het zit met handtekeningen die opeens van gedaante wisselen. Er is in Emmen ooit voor gekozen dat de brieven die uitgaan altijd de namen van de secretaris en de burgemeester dienen te bevatten. Aangezien het kan gebeuren dat zij fysiek niet in staat zijn brieven te ondertekenen, kunnen dat een loco-secretaris en een loco-burgemeester doen. Dat is dan niet te zien aan de naamstelling, maar er wordt in zo'n geval een elletje toegevoegd, dat elletjes staat dan voor loco. In elk geval zijn de loco's net zo bevoegd te tekenen als de mensen wier naam onder een brief staat.

De heer Moinat herinnert aan zijn opmerking over de datum in de brief aan Vastgoed d'Haan, namelijk 9 november 2009.

De voorzitter denkt dat iedereen wel zal begrijpen dat dit een verschrijving is.

De heer Arends heeft begrepen dat de BGE-fractie overweegt naar aanleiding van het antwoord van het college met een motie van wantrouwen te komen. Hij zou van genoemde fractie willen vernemen of zij behoefte heeft aan een

schorsing. Als zij inderdaad met een motie van wantrouwen komt, lijkt het hem goed daarvoor even de tijd te nemen opdat daarop in tweede termijn kan worden gereageerd.

De heer Halm verzoekt om een schorsing.

De voorzitter schorst de vergadering overeenkomstig dit verzoek.

Schorsing.

De voorzitter heropent de vergadering en geeft allereerst het woord aan degene die om een schorsing heeft gevraagd.

De heer Halm merkt op dat de BGE-fractie in eerste termijn diverse twijfels heeft geuit. Omdat uit de beantwoording naar voren is gekomen dat de kredietwaardigheid en dergelijke in dit dossier niet te toetsen is, ziet de fractie af van het indienen van een motie van wantrouwen. Wel steunt zij de DOP-motie betreffende een extern onderzoek.

De voorzitter dankt voor deze helderheid. Hij geeft vervolgens het woord in tweede termijn aan de raad.

De heer Arends is er zich van bewust dat de raad af en toe eens een besluit moet nemen onder hoge tijdsdruk. Hij kan zich voorstellen dat dit niet altijd voor iedereen even eenvoudig is. De raadsleden doen hun werk naast hun normale werkzaamheden overdag, dus het is goed begrip te hebben voor de tijdsdruk waarmee zij af en toe worden geconfronteerd. Mevrouw Houwing zei het nog nooit zo zout te hebben gegeten en dat is ook wel zo, maar gezegd moet ook worden dat het niet met regelmaat voorkomt dat er onder deze tijdsdruk een besluit moet worden genomen. Als nu niets zou worden gedaan en de termijn die morgenmiddag verstrijkt termijn zomaar zou passeren, is het de vraag of de onderhandelingspositie die de gemeente nu heeft nog dezelfde zou zijn. Hij neemt aan dat iedereen dat op z'n merites beoordeelt.

De discussie over de kredietwaardigheid is eigenlijk een beetje een onzindiscussie. De vraag is of het project economisch haalbaar is. Men hoeft geen cent te makken te hebben, maar als men morgen een project in Emmen weet te realiseren dat is gegarandeerd, zal geen enkele bank hiervoor krediet ontzeggen dat nodig is om het te realiseren. Dat heeft niets te maken met de kredietwaardigheid, dus toetsen op kredietwaardigheid heeft geen enkele toegevoegde waarde en zal niet leiden tot de zekerheid die sommigen

denken te krijgen als die in de procedure wordt opgenomen. Het is een schijnzekerheid. Spreker kan zich voorstellen dat zich een situatie voordoet waarin wordt gedacht: nu moeten we het voor de toekomst anders doen! Laat men het echter niet zoeken in allerlei bureaucratie en meer procedures. Daar moet men juist van af. Het is zeker in deze tijd maar ook daarna nodig dat snelheid wordt gemaakt, in plaats van te vervallen in stroperigheid. Die moet op basis van de onderhavige casus ook niet worden ingebouwd. Voorts wil hij het hebben over de rollen in dit hele traject. Wethouder Sleeking heeft in diens beantwoording heel duidelijk aangegeven hoe het zit. Dat sluit aan bij wat spreker zelf heeft gezegd. In een aantal interrupties heeft hij geprobeerd helderheid te krijgen over procedures. Hij begrijpt nu dat als iemand wil bouwen in een bepaald bestemmingsplan, sommige dingen wél moeten worden gedaan en andere níét. Er zijn ook dingen die niet mogen. Als hij morgen een huis bouwt, heeft de gemeente er niets mee te maken of hij kredietwaardig is. Er is ook geen enkele wet op basis waarvan de gemeente kan afdwingen dat hij zijn kredietwaardigheid aantoot. Als er binnen een bestemmingsplan mag worden gebouwd, is dat de rechtstoets. Wil iemand in de raad het anders, dan gaat deze voorbij aan de werkelijkheid van alle dag.

De heer Huttinga vindt dat heer Arends goede dingen zegt, maar ook dingen waarmee deze als een stoomwals over argumenten heen gaat. Er zijn situaties denkbaar waarin een toets tot iets heel rechtzinnigs kan leiden en zinvol is het voor de gemeente ook dat iets wettelijk kan worden onderbouwd. Laat de heer Arends dus niet op grond van een moeilijke discussie meteen ook voor de toekomst een blok opwerpen.

De heer Arends merkt op dat er wel wat zit tussen rechtzinnigheid en vrijzinnigheid. Hij is van de vrijzinnige kant – de heer Huttinga van de rechtzinnige kant. Hij wil best erkennen dat er op sommige momenten kan worden gekeken naar kredietwaardigheid, maar vindt dat je ook moet kijken naar de rol van de gemeente. Hij kan zich eveneens voorstellen dat er sprake was geweest van een andere situatie als dit 'parkeergat' had gelegen op een B/C/D-locatie. Laat men eerlijk zijn: het gat ligt op een A-locatie. Als het college niet had gehandeld zoals is gebeurd, dan had de raad gezegd: u hebt verwijtbaar, niet adequaat en niet in het belang van de gemeente gehandeld! Dat is het verschil in dit hele vraagstuk. Daarmee moet bij de afweging rekening worden gehouden. Het college heeft vanaf september/oktober 2008 gewerkt op basis van scenario's en

aannames. Als men ziet wat de kwaliteit is van de juridische dossiers en de adviezen, kan men niet anders concluderen dan dat er in dit huis, door het ambtelijk apparaat en het college, goed en adequaat is gehandeld. Misschien had men liever gezien dat d'Haan de parkeergarage had afgebouwd < spreker ook, want hij had liever evenmin eigendomsrechten gehad >, maar in de huidige situatie gaat het om de vraag of er adequaat is gehandeld. Welnu, volgens hem is dat het geval. Hij had er niet aan moeten denken wat het alternatief zou zijn geweest als d'Haan failliet was gegaan.

Al met al wil hij maar vasthouden aan wat hij in eerste termijn heeft gezegd: het college heeft de steun van de PvdA-fractie! De raad gaat niet over ridderordes en dus ook de PvdA-fractie niet, maar hij wil namens haar straks wel twee rode lintjes aan de beide wethouders uitreiken!

De heer Huttinga verschilt over de rest van het betoog niet met de heer Arends van mening. Hijzelf heeft ook gezegd dat er adequaat is gehandeld, zeker vanaf het moment waarop het spannend werd. Daarover dus geen twijfel. Het gaat inderdaad puur om de vraag of je wel of niet iets wilt onderzoeken en wanneer dit gerechtvaardigd is.

De heer Arends moet nog reageren op de moties. Hij kan zeggen dat de PvdA-fractie geen behoefte heeft aan de GroenLinks-motie, noch aan de DOP-motie.

De heer Wilms constateert dat over een screening heel veel is gezegd. Wethouder Sleeking is wat dit betreft heel duidelijk geweest over de juridische titel. In eerste termijn is in dit opzicht het dilemma van de CDA-fractie geschetst. Ook de heer Arends heeft aangegeven bedenkingen te hebben. Dit alles wil echter niet zeggen dat hiernaar niet nog eens zou kunnen worden gekeken. Dat lijkt spreker voor de toekomst verstandig. Het hoeft trouwens niet op de manier die door de GroenLinks-fractie is voorgesteld, dus haar motie zal de CDA-fractie niet steunen. Reeds is aangegeven dat voor de fractie het eindresultaat belangrijker is dan de weg erheen. Zij is content met de uitleg van wethouder Holman over de parkeertarieven. Ook de fractie heeft ze begrepen als een rekenmodel. De discussie over deze tarieven komt ongetwijfeld terug bij de behandeling van de parkeernota. Overigens heeft spreker nog een vraag gesteld over de juridische entiteit. Wellicht kan wethouder Holman daarover nog iets zeggen. Uit de omstandigheid dat er een kostendekkende exploitatie wordt gerealiseerd, kun je niet anders

dan de conclusie trekken dat een en ander de gemeente geen geld kost.

De wens van de CDA-fractie inzake het instellen van een extern onderzoek is min of meer een eigen leven gaan leiden. Op dit moment heeft zij geen behoefte aan een nieuw extern onderzoek.

Voor het nu nemen van een besluit heeft zij geen nieuwe gezichtspunten nodig.

De intentie van de fractie is duidelijk: zo snel mogelijk bouwen! Zij stemt dus in met het voorstel.

Mevrouw Houwing-Haisma constateert dat de VVD-fractie in eerste termijn kritisch was, met name over de gevolgde procedure en de manier waarop de raad in dit hele dossier is betrokken. Die kritiek houdt zij overeind, want is van mening dat de raad in een te laat stadium is ingeschakeld. Daardoor is zij overvallen door een dossier waarover binnen de kortste keren een standpunt moet worden ingenomen. Het gebeurt niet alle dagen dat de raad op korte termijn een besluit moet nemen. Spreekster heeft het ook nog nooit meegemaakt dat de raad in een zo laat stadium bij een dossier is betrokken als thans. Uiteindelijk heeft het hele dossier vanaf 2003 zich buiten het gezichtsveld van de raad voltrokken en is de raad pas afgelopen zaterdag met de feiten geconfronteerd. De VVD-fractie zegt niet dat er niet adequaat is gehandeld of dat het anders had moeten, maar zij kan dit anderzijds ook niet helemaal overzien.

Feit is dat in de samenleving op dit moment een bepaald beeld is ontstaan. Spreekster rekent dat de CDA-fractie aan, want die fractie heeft groots in de media aangekondigd dat onderzoek zou worden voorgesteld. Daarmee werd op z'n minst de suggestie gewekt dat er van alles aan de hand is. Dat beeld heeft de CDA-fractie de wereld in geholpen, en dat had die fractie zich moeten realiseren. Deze fractie trekt zich nu terug en zegt: wij hebben voldoende informatie! In het verleden was bijvoorbeeld bij de discussie rond de FC Emmen eveneens te zien dat hardnekkige geruchten de rondte bleven gaan, zó dat het beeld in de samenleving niet was weg te poetsen dat er ongebreideld geld naar de FC Emmen ging. Het ontstaan van een dergelijk beeld wil de VVD-fractie nu voorkomen. Daarom wil zij toch pleiten voor een onderzoek en voelt zij wel iets voor de motie die door de DOP-fractie is ingediend. Men zou nog kunnen bekijken of de onderzoeksvraag zoals die er nu ligt niet enigszins moet worden aangepast, maar als het beeld dat is ontstaan blijft bestaan, blijft er iets hangen wat iedereen lang blijft achtervolgen.

Gezien de hele materie kan spreeksters fractie niet anders dan akkoord gaan met het voorstel,

maar zij pleit wel nadrukkelijk voor een onderzoek.

De heer Arends kan zich voorstellen dat wordt gezegd dat geprobeerd moet worden het beeld dat in de samenleving is ontstaan bij te stellen. Maar is het niet juist de opgave van politici vanaf morgenochtend tegen de inwoners te zeggen hoe een en ander in elkaar zit, hoe is besloten in het huis van de democratie in de gemeente en dat de bevolking daarop de raad mag aanspreken? Het is de dure plicht van elk raadslid de kiezers te overtuigen.

Mevrouw Houwing-Haisma merkt op dat in het geval van de FC Emmen eenzelfde discussie ontstond. Wat er op dit moment bij komt, is de kritiek dat de raad te weinig tijd heeft gekregen om dit dossier te doorgronden. De kritiek uit de samenleving zou in dezen best kunnen zijn: u bent er pas vanaf afgelopen zaterdag bij betrokken, dus hoe kunt u nu in een paar dagen tijd een volwaardig oordeel vellen over een dossier dat loopt van 2003 tot en met 2009? Zij zou het beeld dat is ontstaan, met dank aan de CDA-fractie, willen nuanceren. Meegaan met een onderzoek zou die fractie dan ook sieren.

De heer Arends zegt dat als je tot dit hoge ambt wordt geroepen, je ook de verantwoordelijkheid hebt je in korte tijd dingen eigen te maken. Dat is nu eenmaal een last die drukt op de schouders van de raadsleden.

En wat de BVO betreft: is niet vijf jaar geleden een wonderbaarlijk mooi besluit door de raad genomen? Hierdoor is de gemeente al vijf jaar van de ellende af die daarvoor bestond. Dat is bewerkstelligd voor de fracties van VVD, CDA en PvdA.

Mevrouw Houwing-Haisma wijst er op dat er nadien wel een onderzoek door de rekenkamercommissie is ingesteld om alles nog eens op een rij te zetten, omdat het bleef doorwoekeren in de samenleving.

De heer Arends tekent hierbij aan dat de rekenkamercommissie een onderzoek heeft gedaan op verzoek van de bevolking.

Mevrouw Houwing-Haisma repliceert: en de bevolking had een en ander niet opgepakt. Hetzelfde risico wordt nu weer gelopen, met dank aan de CDA-fractie!

De heer Arends herhaalt dat het morgenochtend voor zijn fractie de dure plicht en de taak als volksvertegenwoordiger is te zeggen hoe alles in elkaar zit. Geen gezwets daarover, maar de fei-

ten zoals die vanavond de revue passeren.

De heer Van der Weide constateert dat de heer Arends er 100% van overtuigd is dat het college adequaat heeft gehandeld. De discussie vanavond aanhorend, bestaan er bij de fracties van VVD, DOP en BGE onduidelijkheden en vraagtekens, bijvoorbeeld bij de garantietermijn. Om verwarring en verkeerde beeldvorming in de samenleving te voorkomen, zou een onafhankelijk onderzoek moeten worden ingesteld. Wat is daarop tegen? De heer Arends is er van overtuigd dat het college geen enkele fout heeft gemaakt, maar dan kan de PvdA-fractie toch gemakkelijk instemmen met zo'n onderzoek! Ditzelfde geldt trouwens ook voor de CDA-fractie.

De heer Arends zegt dat daar de discussie helemaal niet over gaat.

De heer Van der Weide stelt vast dat de heer Arends er op inhaakte toen mevrouw Houwing het had over de DOP-motie, waarin wordt gevraagd om een extern onderzoek.

De heer Arends merkt op dat mevrouw Houwing het had over het volgens de VVD-fractie door de CDA-fractie opgeroepen beeld. Dáárop heeft hij gereageerd, niet op het door de DOP-fractie voorgestelde onderzoek. Nogmaals, het is de dure plicht van elk raadslid om morgen te beginnen met zendingswerk richting de burgers van Emmen.

De heer Van der Weide brengt onder de aandacht dat de hele discussie begon met de opmerking van de VVD-fractie over de DOP-motie. Daarbij heeft de heer Arends aangehaakt.

De heer Arends zegt dat de heer Van der Weide dan niet goed heeft geluisterd.

De voorzitter wil met het oog op de kwaliteit van deze vergadering thans doorgaan met de volgende spreker.

De heer Halm laat weten dat er bij de BGE-fractie nog erg veel twijfels leven. Daarom zou zij ook graag een onderzoek ingesteld willen zien. Gezien de twijfels, zal de fractie niet voor dit voorstel stemmen.

De heer Moinat stelt vast dat over de tijdsdruk reeds voldoende is gezegd. Het enige dat hij er nog over wil zeggen, is dat tijdsdruk niet ten koste mag gaan van de besluitvorming in de raad. Zoiets zal van geval tot geval moeten worden bekeken, maar in dít geval was de druk der-

mate hoog dat het niet anders kon.

Over een onderzoek door de rekenkamercommissie zal zijns inziens in de commissie moeten worden gesproken. Hij denkt dat zo'n onderzoek heel goed is, en de wethouder horende, heeft deze daar ook geen probleem mee. Dit moet dus gaan lukken!

De SP-fractie is van mening dat het voorgestelde besluit in het belang van de gemeente is. Het is het snelste traject, biedt derhalve de minste overlast en is de best haalbare uitkomst. Haar dunkt dat de wethouders Holman en Sleeking niet anders hebben kunnen handelen. De fractie gaat dan ook met het voorstel akkoord.

Zoals wethouder Sleeking heeft aangegeven, zitten er in de GroenLinks-motie enige voetangels en klemmen met het oog op de Wet op de ruimtelijke ordening. De SP-fractie is er ook niet van overtuigd dat met een zwarte lijst mag worden gewerkt, nog afgezien van alle effecten die zo'n lijst kan hebben. Zij gaat dan ook niet met die motie mee.

En wat de DOP-motie betreft: spreker heeft liever een door de raad opgedragen onderzoek aan de rekenkamercommissie. Zo'n onderzoek is gewenst, niet om te zwartepieten, maar ter lering en vermaak, en dan moet 'vermaak' niet te letterlijk worden genomen.

De heer Huttinga denkt dat het college adequaat heeft gereageerd op de inbreng in eerste termijn van de raad. Hij denkt ook dat goed is aangegeven op welk punt is aangekomen. De heer Moinat heeft zojuist terecht gezegd dat op dit moment dít ontwerpbesluit moest worden voorgelegd. Het is gewoon een gegeven dat dit besluit moet worden genomen.

In de ingediende moties zitten elementen die in de toekomst eens onder ogen moeten worden gezien, maar steun daaraan gaat de ChristenUnie-fractie op dit moment nét iets te ver, omdat er ook elementen in zitten waarmee zij nu niet uit de voeten kan. Daarmee zou haars inziens op dit moment een te grote stap worden gezet. Er zijn evenwel elementen die je kunt meenemen in de discussie over de vraag: wil je wel of niet in de toekomst wat meer weten van partners in het openbaar gebied? En wat een onderzoek betreft: als de raad iets wil, kan de rekenkamercommissie daarvoor worden gevraagd. Zij heeft juist een extra budget gekregen om een onderzoek eventueel extern te laten doen, dus waarom zou dit dan door een ander moeten worden uitgevoerd?

De heer Dijkgraaf begrijpt dat er wat is geroepen in de pers en dat dit vervolgens in de raadsvergadering weer is herroepen. Ook dat kan een bepaald beeld in de samenleving oproepen en dat

is gewoon jammer. Volgens hem gaat het in dit soort kwesties niet om beelden, maar om de eigen verantwoordelijkheid en keuze van de raad. In eerste termijn is al gezegd dat de GroenLinks-fractie dit voorstel zal steunen; daarover valt verder geen discussie te voeren.

Over de door de fractie ingediende moties hebben de wethouders en collega's het een en ander gezegd. Dat gehoord hebbende, trekt zij haar motie op dit moment in. Zij wil eerst verder onderzoeken wat juridisch wel of niet mogelijk is, dus wat de gemeenteraad wel of niet zou kunnen doen. De heer Arends vindt dat dingen sneller en sneller moeten, maar voor sprekers fractie geldt dat het in de eerste plaats gaat om zorgvuldigheid en daarna pas over snelheid. Als de zorgvuldigheid goed voor elkaar is, kan het trouwens heel snel.

De heer Arends heeft daarstraks een woord gebruikt dat deze van de voorzitter niet mocht gebruiken. Spreker memoreert Jan Schaefer, die heeft gezegd dat men in dat soort woorden niet kan wonen! Hij dacht toen: het komt toch nog goed met de PvdA!

De voorzitter merkt op dat als de heer Arends ook de kleding van Jan Schaefer gaat dragen, dan ...

De heer Dijkgraaf attendeert er op dat de heer Arends ook een vertolker is van de PvdA. Er is verder nog gesproken over rechtzinnigheid en vrijzinnigheid. Als beide bij elkaar worden gebracht, krijg je volgens hem Balkenende zoveel! Of je daar zo blij moet zijn, is de vraag.

De heer Huttinga zegt dat het rechtzinnige en vrijzinnige op van alles kan worden toegepast. Het hoeft niet per se betrekking te hebben op confessionaliteit. De heer Arends betrok het ook op het geloof, maar met name de vrijzinnigheid in het zakendoen, heeft tot de huidige crisis geleid.

De heer Arends merkt op dat die is veroorzaakt door bandeloosheid!

De heer Dijkgraaf wil, wat de DOP-motie betreft, de heer Schoo aanraden deze aan te houden en hierover eerst in de commissie te spreken. Wellicht kan de raad daarna een opdracht geven aan de rekenkamercommissie, die voor het (laten) verrichten van onderzoek extra budget ter beschikking heeft gekregen. Als je er eerst over spreekt, kun je ook beter formuleren wat je precies wilt en heb je meer kans van slagen. Onderzoeken zijn volgens hem nog altijd bedoeld om van een bepaalde situatie te leren.

De heer Reitsma zegt dat de rekenkamercommissie kan worden verzocht een onderzoek te doen, doch dat zij dit zelfstandig bepaalt. Zij zal het evenwel altijd zeer goed overwegen.

De heer Dijkgraaf deelt deze visie van de heer Reitsma.

De heer Schoo trekt de door hem ingediende motie niet in. Het is hem niet allemaal even duidelijk geworden. Gezegd moet worden dat het college z'n uiterste best heeft gedaan om licht in de duisternis te brengen en er zijn heel veel punten gepasseerd die hij redelijk vindt, maar hij zou toch graag een onafhankelijk onderzoek zien naar de gang van zaken in dit dossier, niet zozeer om terug te slaan als wel ten behoeve van de toekomst. Bekend is wat er in Emmen verder staat te gebeuren en daarbij kan van deze situatie worden geleerd. Hij wil de motie enigszins aanpassen, zodanig dat andere fracties nog wat ten aanzien van de onderzoeksvraag kunnen doen. Daarom brengt hij de volgende wijziging aan. Na 'in kaart te brengen' opnemen: *en de onderzoeksvragen nader te bepalen in de eerstvolgende commissievergadering*. Zodoende kunnen alle fracties nog hun inbreng leveren.

Er is verder nog een vraag. De parkeerkelder wordt nu waarschijnlijk afgebouwd, maar bouwt degene die dat gaat doen in opdracht van de gemeente en is deze in deze crisistijd daartoe voldoende kredietwaardig? Wordt daarnaar gekeken, of komt er nu weer een reactie van de heer Arends dat dit niet kan?

Wethouder Holman meent dat er nog slechts één vraag is overgebleven die niet beantwoord is. Het gaat om de vraag van de CDA-fractie over het beheer van de parkeergarage. Dit zal een van de onderdelen van de parkeernota zijn. De discussie hierover zal nog worden gevoerd.

De heer Van der Weide herinnert aan de discussie in eerste termijn over het genoemde bedrag van € 3,5 miljoen.

Wethouder Holman heeft de stukken er even bij gezocht en moet toegeven dat de heer Van der Weide gelijk heeft: vijf jaar maal € 70.000,- is € 350.000,-, derhalve over tien jaar € 700.000,- en geen € 3,5 miljoen.

De heer Thole vraagt of er al een naam is bedacht voor de parkeergarage. Hijzelf komt niet verder dan 'Goudhaantje'.

Wethouder Holman denkt aan de 'Duitse kel-

der'!

De voorzitter memoreert dat ook nog is gevraagd of de aannemer onder garantiestellingen valt of anderszins.

Wethouder Sleeking geeft aan dat de verstrekte opdracht een *turn key*-opdracht is. Daar zijn bepaalde procedures voor, maar hij kan niet precies aangeven wat het verschil is met andere opdrachten. Hij gaat er evenwel van uit dat bij een dergelijke overeenkomst de aannemer verplicht is er voor te zorgen dat het afgesproken eindproduct tot stand komt.

De heer Reitsma meent dat de bankgarantie die door de aannemer aan d'Haan is afgegeven mee wordt overgenomen. Die garantie geldt totdat het *turn key*-project gereed is.

Wethouder Sleeking merkt op dat dit te doen gebruikelijk is. Overigens lijkt het hem goed eens op een rij te zetten wat de gemeente nu aan procedures heeft en wat zij in de toekomst zou kunnen doen. Het verdient aanbeveling je eens af te vragen wat beter en anders kan, onverlet de geluiden de vanavond zijn geventileerd over de vraag welke risico's nu eenmaal bij het leven horen.

Opnieuw is gevraagd hoe het college precies in een onderzoek zit. Al aangegeven is dat het college er neutraal in zit en dat als de raad hieromtrent een besluit neemt, het college daaraan medewerking zal verlenen.

Het lintje van zijn geestverwanten aanvaardt hij met trots. Hij is niet alleen content met het resultaat voor de gemeente en de ondernemers in het centrum, maar is ook blij met de opmerking die de heer Arends heeft gemaakt over de ondersteuning van het ambtelijk apparaat, want die opmerking is zeer op haar plaats.

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens conform het onder nr. B3 vermelde voorstel van burgemeester en wethouder besloten, met de aantekening dat de leden van de fracties van BGE en DOP geacht willen worden tegen te hebben gestemd.

Bij inventarisatie blijkt de aangepaste DOP-motie te worden verworpen (de leden van de fractie van VVD, BGE, GroenLinks en DOP stemmen voor).

Ingetrokken zijnde, maakt de GroenLinks-motie geen onderdeel van de besluitvorming uit.

B4. Motie vreemd aan de orde van de dag

van de fracties van PvdA en ChristenUnie

De voorzitter informeert met het oog op de tijd hoe de heer Huttinga zich de behandeling van deze motie voorstelt.

De heer Huttinga denkt dat de motie geen uitgebreide behandeling behoeft alvorens zij in stemming kan worden gebracht. Hij heeft de motie vandaag rondgestuurd, zodat hij veronderstelt dat deze door elke fractie al bekeken zal zijn. In elk geval zou hij de motie wel in deze vergadering in stemming gebracht zien, want er staan zaken in waarvan de ondertekenaars graag zouden zien dat het college ermee aan de slag gaat.

De voorzitter merkt op dat de motie formeel nog niet bekend is, aangezien zij nog niet is ingediend.

Wethouder Kuper stelt voor de woorden 'Emmense' (bedrijven en arbeidsmarkt) te wijzigen in: *Zuidoost-Drentse*.

De heer Huttinga had ten aanzien hiervan zelf ook al een tip gekregen.

De voorzitter begrijpt dat de heer Huttinga de motie formeel wil indienen en geeft deze het woord voor een toelichting.

De heer Huttinga licht toe dat de motie is gericht op het nemen van maatregelen in de gemeente die de kredietcrisis te lijf gaan. De motie luidt als volgt:

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 26 februari 2009,

overwegende dat / is van oordeel dat:

- 1. de gevolgen van de financiële crisis en de (aankomende) recessie steeds duidelijker worden;*
- 2. ook bedrijven in de gemeente Emmen de gevolgen hiervan merken in hun orderintake;*
- 3. (een aantal) bedrijven hierdoor in 2009 in zwaar weer terecht kunnen komen;*
- 4. de werkgelegenheid in de gemeente hierdoor sterk onder druk kan komen te staan;*
- 5. de gemeente de komende jaren diverse (onder andere infrastructurele) projecten zal uitvoeren;*
- 6. de middelen daarvoor (deels) al zijn gereserveerd c.q. beschikbaar zijn in reserves en fondsen;*

7. *de gemeente een impuls kan geven aan deze bedrijven en de werkgelegenheid door deze projecten versneld uit te voeren;*
8. *de gemeente door aanbestedingsregels slechts beperkt kan sturen op aanbesteding binnen Emmen;*
9. *door de financiële crisis de banken in het geheel niet toeschietelijk zijn bij het verschaffen van startkapitaal voor beginnende ondernemers;*
10. *juist in deze tijd startende ondernemers van groot belang zijn, omdat starters zorgen voor extra bedrijvigheid;*

verzoekt het college,

A.

- *nog voor de commissievergadering BME van maart een brief aan te bieden aan de raad met de mogelijke projecten die kunnen worden versneld en deze ter bespreking aan te bieden in de commissievergadering van maart;*
- *aan de raad kenbaar te willen maken hoe het college denkt om te kunnen gaan met de mogelijkheid van aanbesteding waarbij de effecten voor de economische bedrijvigheid en werkgelegenheid zoveel mogelijk ook ten goede komen aan Zuidoost-Drentse bedrijven en voor de Zuidoost-Drentse arbeidsmarkt;*

B.

- *een startlening en/of een startgarantie voor beginnende ondernemers in het leven te roepen, waardoor banken sneller geneigd zullen zijn dergelijke ondernemers (aanvullend) krediet te verschaffen, dit onder nader te formuleren voorwaarden;*
- *te bezien of als mogelijke financieringsbron hiervan de momenteel nauwelijks gebruikte tuinbouw stimuleringsregeling is te benutten;*
- *de raad spoedig te dienen met een voorstel waarin het voorgaande (onder B) is vervat;*

C.

diverse maatregelen te nemen, waaronder:

- *de aanpak van groen en grijs projecten in de Emmer dorpen en wijken,*
 - *het voorstellen van bepaalde subsidie-regels met betrekking tot kleine verbouwingen aan huizen, zoals dakkapellen, dubbele beglazing, zonnecollectoren en dergelijke;*
 - *versneld herstel aan de wegen als gevolg van de winterschade;*

- *bepaalde herstelactiviteiten aan (school/welzijn/sport)gebouwen en velden;*
- *het versneld opzetten spel- en sportvoorzieningen (conform eerdere raadsbesluiten);*
- *etc.;*

D.

ruimte te nemen om gedurende een bepaalde periode eventueel belemmerende regels buiten werking te stellen, en hiervan in de raadscommissie BME maandelijks melding te doen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter informeert of alle fracties inderdaad kennis hebben kunnen nemen van deze motie.

Mevrouw Houwing-Haisma zegt dat haar fractie de motie niet via de mail heeft ontvangen.

De heer Huttinga is er van uitgegaan dat mevrouw Houwing de motie aan haar fractieleden zou doorsturen, maar hij kan zich voorstellen dat dit niet is gelukt.

De heer Van der Weide beveelt aan een motie die zal worden ingediend op dezelfde dag als waarop de raadsvergadering plaatsvindt in het vervolg naar alle raadsleden te sturen. Als een fractievoorzitter niet bij diens mail kan, kan deze de motie ook niet aan diens fractieleden doorsturen.

De heer Huttinga moet de heer Van der Weide daarin gelijk geven.

De voorzitter stelt vast dat de motie nu in elk geval is ingediend, zodat zij in behandeling kan worden genomen.

De heer Schoo zegt dat men haast niet tegen deze motie kan zijn. Wel wil hij gezegd hebben in de toekomst bij bepaalde voorstellen niet het verwijt te willen horen deze motie te hebben gesteund. Elk voorstel dat uit deze motie voortvloeit, wil hij op haar merites kunnen beoordelen. Dit gezegd hebbende, stemt hij in met deze motie.

De heer Arends is van mening dat de motie moet worden gezien in het licht van datgene wat het college al in gang heeft gezet. Met andere woorden: de motie is een ondersteuning daarvan.

Hij wil nog nadrukkelijk wijzen op het feit dat nú moet worden gekomen tot aanbesteding. Eigenlijk kan morgen worden begonnen, want er staat veel op stapel. De gemeente heeft evenwel ook te maken met heel veel regelgeving. Het is nu juist van belang te bekijken of die regelgeving op onderdelen wellicht even opzij moet worden gezet. Dit klinkt heel ingrijpend, doch als de gemeente alles wat wordt gewenst mogelijk wil maken, zal er op korte termijn iets moeten worden gedaan; anders gaat het effect totaal verloren. Het is dus goed te bekijken hoe het staat met de bestaande regelgeving en waar er mogelijkheden liggen om tijdelijk het een of het ander te versoepelen en te versnellen. Het is onorthodox, maar deze tijd vraagt om onorthodoxe maatregelen.

De heer Reitsma merkt op dat dit niet riekt naar vrijzinnigheid, maar bijna naar lichtzinnigheid.

De heer Eerenstein laat weten dat de VVD-fractie niet tegen een motie van deze strekking is. Het gemak waarmee de heer Arends over regel- en wetgeving spreekt, staat echter in schril contrast met wat deze eerder vanavond heeft gezegd. De vraag is ook of wat de heer Arends nu in alle blijmoedigheid roept straks ook gestand zal worden gedaan. Bij regelgeving hoort bijvoorbeeld ook de Arbo-wetgeving. Als je zomaar zegt dat deze tijd vraagt om onorthodoxe maatregelen, wordt een gevaarlijk pad opgegaan. Spreker is dan ook heel benieuwd hoe dit straks tot uitwerking komt.

De heer Arends wijst er op dat de gemeente niet gaat over wetgeving, maar over haar eigen regelgeving.

De heer Eerenstein hoorde de heer Arends zeggen dat tijdelijk bepaalde zaken wel opzij kunnen worden gezet. Procedures en dergelijke zitten allemaal in wetgeving verankerd.

De heer Arends dicht zichzelf soms een heleboel toe, maar niet dat hij over de wetgeving in dit land gaat. Wie weet gebeurt dat een keer < hij sluit helemaal niets uit! >, maar nu in elk geval niet. Vooral nog heeft hij het over lokale regelgeving. Als men hier wat wil, zal men daarnaar moeten kijken. Wanneer er op landelijk niveau over wordt gesproken, mag men er hier best de discussie over aangaan op plaatselijk niveau. Wat de heer Eerenstein zei, lijkt een beetje op koudwatervrees.

De heer Wilms merkt op dat de motie mede is ondertekend door de CDA-fractie. Zij ziet de

motie als ondersteuning van het door het college in gang gezette beleid.

De heer Douwstra zegt dat de BGE-fractie slechts zeer beperkt de tijd heeft gehad om de motie te bekijken. Zij kan de motie steunen, maar sluit zich wel aan bij hetgeen door de heer Eerenstein naar voren is gebracht. Er moeten nu niet heel simpel regels worden weggepoetst vanwege het kleine beetje dat een gemeentelijke overheid kan doen aan het stimuleren van de economie. Voor een discussie over de vraag of bepaalde maatregelen zin hebben of niet zijn radioprogramma's meer geëgend. Daarin kunnen economen hun mening ventileren.

De heer Dijkgraaf heeft de motie eveneens mede ondertekend. Wat in de motie wordt gesteld, past binnen de GroenLinkse visie op hoe je in deze tijd met zaken om moet gaan. Als zelfs de heer Balkenende zegt dat onorthodoxe maatregelen moeten worden bedacht, kan spreker aan de heer Reitsma zeggen: dat is dan misschien nóg lichtzinniger!

Alle voorstellen die uit deze motie voortkomen, zal de raad ongetwijfeld op hun waarde beoordelen en er vervolgens een oordeel over vellen. Dus: gewoon aan de slag!

De heer Huttinga merkt op dat de Christen-Unie-fractie als mede-indiener de motie uiteraard steunt.

Wat punt D, het buiten werking stellen van eventueel belemmerende regels, betreft: de fractie verwacht van het college niet dat het vernietigbare besluiten neemt. Het college wordt alleen verzocht aan de slag te gaan. Het doet dit al en de motie is bedoeld als een stimulans. Spreker vindt het verheugend dat er veel steun voor de motie is.

Wethouder Kuper laat weten dat ook het college de motie van harte ondersteunt en dat de planning voor maart is te halen.

De voorzitter belooft op zijn beurt dat het college geen onwettige zaken zal doen.

De heer Huttinga wijst er voor alle duidelijkheid op dat de passage 'Emmense bedrijven en Emmense arbeidsmarkt', die oorspronkelijk in de motie stond, is gewijzigd zoals is voorgesteld door wethouder Kuper: *Zuidoost-Drentse bedrijven en Zuidoost-Drentse arbeidsmarkt*. Die wijziging is een heel verstandige.

De voorzitter stelt vast dat het college diens verantwoordelijkheid breed ziet!

Zonder hoofdelijke stemming wordt de motie vervolgens met algemene stemmen aangenomen.

Sluiting

De voorzitter doet deze vergadering denken aan de marathon van Klazienaveen op 30 mei. De heer Boers attendeerde hem er op dat de training om als raad daaraan mee te doen op 8 maart begint. Iedereen wordt dan bij de her Boers ver-

wacht. Hij wenst allen alvast veel loopplezier toe.

De vergadering is gesloten (23.47 uur).

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering 26 maart 2009.

De voorzitter,

De griffier,

AGENDA

Categorie nummer	Agenda nummer	Stuk nummer	Onderwerp
A	1	--	Opening en vaststelling agenda
A	2	--	Vragenhalfuur
A	2008	3a	RA09.0010 Notulen raadsvergadering van 18 december
A		3b	RA09.0011 Notulen raadsvergadering van 29 januari 2009
A		4	RA09.0008 Begroting Esdal College + bijlage 08.044094
A	oost- 2008-2012	5	RA09.0002 Jaarstukken 2007, begroting 2009 ISV Zuid-Drenthe en uitkering vrijvallende middelen
A		6	RA09.0015 Verordening gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens 2009 (voorheen RA09.0006)
A	lichtin- raad)	7	RA09.0020 Reikwijdte artikel 169 lid 4 Gemeentewet (ingenplicht college/wensen en bedenkingen
B	2009 +	1	RA09.0007 Handhavingsbeleidsplan Wet werk en bijstand bijlage RIS.3450

Sluiting